

V Bruseli **XXX**
COM(2018) 476
2018/0254 (COD)

Návrh

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,
ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2018) 345}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele

Geopolitický kontext EÚ sa v poslednom desaťročí dramaticky zmenil. Situácia v jej susedných regiónoch je nestabilná a EÚ čelí zložitému a náročnému prostrediu, v ktorom vznikajú nové hrozby, ako sú hybridné a kybernetické útoky, a vracajú sa konvenčnejšie výzvy.

Občania EÚ a ich politickí vodcovia súhlasia, že EÚ by mala kolektívne prevziať väčšiu zodpovednosť za svoju bezpečnosť. Vedúci predstavitelia 27 členských štátov a Európskej rady, Európskeho parlamentu a Európskej komisie v spoločnom vyhlásení z 25. marca 2017 v Ríme uviedli, že Únia posilní svoju spoločnú bezpečnosť a obranu a podporí konkurencieschopnejší a integrovanější obranný priemysel.

Európska obrana čelí významnej neefektívnosti na trhu, ktorá je spojená s nevyužitými úsporami z rozsahu (fragmentácia vnútroštátnych trhov s jedným odberateľom) a duplicitou zdrojov na vnútroštátnej úrovni. Zdrojom dopytu sú takmer výlučne členské štáty, pričom v uplynulých 10 rokoch prišlo k významnému zníženiu ich rozpočtov v oblasti obrany, najmä v prípade výskumu a vývoja. Napriek nedávnym pozitívnym náznakom, pokiaľ ide o stabilizáciu a zvyšovanie vnútroštátneho financovania v oblasti obrany, na dosiahnutie maximálnej efektívnosti týchto investícií je potrebné ďalej vyvinúť značné úsilie. Zároveň sa zvýšili náklady na obranné vybavenie, a najmä na výskum a vývoj, zatiaľ čo spolupráca medzi členskými štátmi v oblasti investícií do výskumu a vývoja a obranného vybavenia zostáva obmedzená. V roku 2015 sa prostredníctvom spoločného európskeho verejného obstarávania obstaralo len 16 % obranného vybavenia, čo má veľmi ďaleko k spoločnej referenčnej hodnote 35 %, ktorá bola dohodnutá v rámci Európskej obrannej agentúry (EDA). Odhadovaný podiel európskej spolupráce v počiatočnej fáze výskumu v oblasti obrany bol len 7,2 % v porovnaní s referenčnou hodnotou 20 %.

Tieto trendy sa odrážajú v ťažkostiach, ktorým toto odvetvie čelí a ktoré sú zásadné, pokiaľ ide o projekty výskumu a vývoja v oblasti obrany. Vývoj prototypov je mimoriadne nákladný a je s ním spojené významné riziko neúspechu. Významné technické a finančné riziká, ktoré jednotlivé členské štáty nemusia chcieť znášať samy, zahŕňa aj prekonávanie strastiplnej cesty od výskumu k vývoju.

Tento sektor je do veľkej miery na cezhraničnej úrovni roztrieštený, čo prináša výraznú duplicitu a následnú neefektívnosť z hľadiska využívania úspor z rozsahu a učenia sa. Napriek kombinácii rastúcich nákladov a stagnujúcich alebo klesajúcich rozpočtov v oblasti obrany zostávajú plánovanie, výdavky na výskum a vývoj a obstarávanie a údržba vybavenia do veľkej miery vecou jednotlivých členských štátov, ktorých vzájomná spolupráca je veľmi obmedzená. Súčasný stav nie je udržateľný a vývoj významného obranného systému novej generácie je čoraz viac mimo dosahu jednotlivých členských štátov.

Touto nedostatočnou spoluprácou medzi členskými štátmi sa ďalej oslabuje schopnosť obranného priemyslu EÚ udržiavať priemyselné a technologické spôsobilosti potrebné na zachovanie strategickej autonómnosti EÚ a plnenie jej súčasných a budúcich bezpečnostných potrieb. Komisia v reakcii na to prijala viacero iniciatív na podporu väčšej spolupráce v oblasti obrany.

V súlade so správou predsedu Junckera o stave Únie z roku 2016 Komisia 7. júna 2017 prijala oznámenie o zriadení Európskeho obranného fondu¹, ktorý je zložený zo špecializovaných nástrojov pre výskum a pre spôsobilosť. K oznámeniu bol pripojený legislatívny návrh nariadenia, ktorým sa ustanovuje Program rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP) v rámci špecializovaného nástroja pre spôsobilosť.

Navrhol sa dvojfázový prístup, ktorý zahŕňa:

- úvodné skúšobné obdobie v medziach viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020, počas ktorého sa prostredníctvom prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany podporuje spolupráca vo výskum v oblasti obrany, zatiaľ čo v rámci navrhovaného Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu sa budú spolufinancovať projekty spolupráce v oblasti vývoja, a
- vyhradený fond vo viacročnom finančnom rámci VFR na roky 2021 – 2027 na zvýšenie financovania spolupráce v oblasti výskumu inovačných výrobkov a technológií obranného priemyslu a následných fáz vývojového cyklu vrátane vývoja prototypov.

Súčasný návrh sa týka zriadenia Európskeho obranného fondu v medziach viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027.

Európsky obranný fond má byť nástrojom na podporu konkurencieschopnosti a inovatívnosti európskej technologickej a priemyselnej základne v oblasti obrany, a tým prispievať k strategickej autonómnosti EÚ. Jeho cieľom je spustiť programy spolupráce, ku ktorým by nedošlo bez príspevku EÚ, a podporou činností v oblasti výskumu a vývoja poskytovať potrebné stimuly na zvýšenie spolupráce v každej fáze priemyselného cyklu.

Osobitne sa budú podporovať projekty spolupráce s významnou cezhraničnou účasťou malých a stredných podnikov. Tým sa zabezpečí, aby fond zostal otvorený pre príjemcov zo všetkých členských štátov bez ohľadu na ich veľkosť a sídlo v Únii.

V tomto návrhu sa ako dátum začatia uplatňovania stanovuje 1. január 2021 a tento návrh sa predkladá Únii 27 členských štátov v súlade s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho zámere vystúpiť z Európskej únie a Euratomu na základe článku 50 Zmluvy o Európskej únii, ktoré bolo Európskej rade doručené 29. marca 2017.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Zatiaľ čo výskum v oblasti obrany patrí do pôsobnosti rámcového programu pre výskum a inováciu (Európsky horizont), zodpovedajúce osobitné ustanovenia o výskume v oblasti obrany,

¹ COM(2017) 295 final zo 7. júna 2017.

ako sú ciele, pravidlá účasti a mechanizmy realizácie sa špecifikujú v tomto návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond.

Na zabezpečenie súdržnosti a vzájomného dopĺňania sa pri presadzovaní obranných záujmov Únie sa Komisia v budúcom viacročnom finančnom rámci bude usilovať o zabezpečenie súčinnosti s inými iniciatívami EÚ v oblasti civilného výskumu a vývoja, ako sú napríklad iniciatívy v oblasti bezpečnosti a kybernetickej bezpečnosti, kontroly hraníc, pobrežnej stráže, námornej dopravy a vesmíru.

Hľadať by sa mali najmä synergie s týmito iniciatívami:

- osobitný program na implementovanie programu Európsky horizont so zameraním na civilné použitie, aby výsledky výskumu a vývoja v oblasti obrany boli prínosom pre civilný výskum a vývoj a naopak,

- vesmírny program Únie, najmä jeho zložky: vládna satelitná komunikácia (GOVSATCOM), podpora dohľadu nad kozmickým priestorom a sledovania tohto priestoru (SST) a Copernicus. Môžu sa dosiahnuť najmä zabezpečením technickej zlučiteľnosti v prípadoch, keď sa v projektoch môže využívať globálny navigačný satelitný systém (GNSS) a spôsobilosti systému GOVSATCOM. Takisto sa môžu dosiahnuť vývojom modernizovaných senzorov, platforiem na výmenu utajovaných údajov, aplikácií založených na údajoch alebo informáciách a služieb poskytovaných zložkami vesmírneho programu,

iniciatívy EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ako sú iniciatívy oznámené v spoločnom oznámení o kybernetickej bezpečnosti². Synergie medzi civilným a obranným rozmerom kybernetickej bezpečnosti by sa mali vyhľadávať najmä v rámci centra pre rozvoj spôsobilostí v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ktoré sa má zriadiť. Centrum by mohlo aktívne podporovať členské štáty a iných príslušných aktérov poskytovaním poradenstva, výmenou odborných znalostí a napomáhaním spolupráce v súvislosti s projektmi a akciami, ako aj na žiadosť členských štátov pôsobením vo funkcii projektového manažéra vo vzťahu k akciám v rámci Európskeho obranného fondu,

- opatrenia určené v rámci koordinovaného civilno-vojenského výskumného programu v oblasti námornej bezpečnosti a v súvislosti s námornou dopravou, a

- s inými príslušnými programami EÚ v oblasti bezpečnosti, ako sú Fond pre vnútornú bezpečnosť a Fond pre integrované riadenie hraníc.

Európsky obranný fond sa bude implementovať v úzkej koordinácii s činnosťami Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku v oblasti obrany vrátane súboru finančných nástrojov, ktorého cieľom je ďalej uľahčiť spoločný rozvoj

² JOIN (2017) 0450 final z 13. septembra 2017.

a nadobúdanie obranných spôsobilostí. Modely financovania pre nadobúdanie spôsobilostí, ktoré sú súčasťou tohto súboru nástrojov, budú slúžiť najmä ako dobrovoľná referenčná hodnota pre členské štáty, ktoré chcú spoločne obstarávať výrobky a technológie vyvinuté s podporou Európskeho obranného fondu.

Medzi fondom a projektmi implementovanými v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce v oblasti obrany (PESCO) budú existovať úzke väzby. Po posúdení oprávnenosti sa oprávneným projektom v rámci PESCO poskytne tzv. bonus PESCO vo forme vyššej miery financovania. Mala by sa prizvať Komisia, aby sa zapojila do projektových konaní na účely konzultácií, aby mohla pomôcť posúdiť možnú oprávnenosť takýchto projektov v rámci fondu.

V rámci fondu sa bude prihliadať na plán EÚ na rozvoj spôsobilostí, v ktorom sú určené priority spôsobilostí v oblasti obrany, a na koordinované výročné preskúmanie EÚ v oblasti obrany (CARD), ktorým sa okrem iného monitoruje plnenie priorít a určujú nové možnosti spolupráce. V tejto súvislosti sa môže prihliadať aj na príslušné činnosti, ktoré vykonáva Organizácia Severoatlantickej zmluvy (NATO) a iní partneri, pokiaľ slúžia bezpečnostným a obranným záujmom Únie a nevylučujú účasť žiadneho členského štátu.

V rámci fondu sa takisto prihliada na obranné činnosti vykonávané prostredníctvom európskeho mierového nástroja, ktorý je mimorozpočtovým nástrojom navrhnutým mimo viacročného finančného rámca.

Kombinácia podpory orientovanej na projekty v podobe financovania z Európskeho obranného fondu a vhodne navrhnutého a cieleného financovania v sektore obrany môže významne prispieť k posilneniu odolnosti sektora a k riešeniu prípadov jeho zraniteľnosti, s prínosom najmä pre inovačné MSP a spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou. Rozpočtové záruky môžu byť fiškálne účinným spôsobom na riešenie rizík v dodávateľskom reťazci subdodávateľov zapojených do projektov financovaných z fondu. Sektor obrany bol navrhnutý ako sektor oprávnený na podporu prostredníctvom rozpočtových záruk v rámci Fondu InvestEU, ktorý predstavuje medzisektorový a všeobecný rámec na podporu investícií v rôznych oblastiach politiky, podporený rozpočtovými zárukami EÚ. V tomto návrhu sa stanovuje možnosť kombinovania podpory z fondu s financovaním podporeným Fondom InvestEU.

Opatrenia fondu by sa mali primeraným spôsobom použiť na riešenie zlyhaní trhu alebo suboptimálnych investičných situácií bez zdvojovania alebo vytlačania súkromného financovania a mali by mať jasnú pridanú hodnotu EÚ. Zabezpečí sa tým súdržnosť medzi akciami fondu a pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci, čím sa zabráni neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Cieľom Európskeho obranného fondu je podporiť konkurencieschopnosť a inovatívnosť technologickej a priemyselnej základne Únie v oblasti obrany podporovaním činností v oblasti výskumu a vývoja so zameraním na oblasť obrany. Zakladá sa na hlavách Priemysel a Výskum

a technologický rozvoj a kozmický priestor (články 173, 182, 183 a 188) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Článok 173 ZFEÚ predstavuje právny základ pre akcie zamerané okrem iného na podporu prostredia, ktoré je priaznivé pre rozvoj podnikov v celej Únii, najmä malých a stredných podnikov, pre spoluprácu medzi podnikmi a ktoré pomáha pri lepšom využívaní priemyselného potenciálu politík v oblasti inovácií, výskumu a technického rozvoja.

Keďže cieľom Európskeho obranného fondu je podporiť konkurencieschopnosť a inovatívnosť technologickej a priemyselnej základne EÚ v oblasti obrany podporovaním činností výskumu a vývoja so zameraním na oblasť obrany, jeho cieľ a obsah odôvodňujú výber článku 173 ZFEÚ ako právneho základu. Neoddeliteľnú súčasť Európskeho obranného fondu tvoria aj výskumné akcie zamerané na obranu. Výber článku 182 ZFEÚ ako doplňujúceho právneho základu je takisto odôvodnený ich cieľom a obsahom.

Podľa ZFEÚ sa na všetky výskumné činnosti vzťahuje viacročný rámcový program v oblasti výskumu. Základný akt viacročného rámcového programu pre výskum a inováciu Európsky horizont po roku 2020 obsahuje potrebné ustanovenia o prepojeniach medzi osobitnými programami, ktoré sa ním zriaďujú pre výskum v oblasti obrany, a o implementovaní programu Európsky horizont (ktorý sa sústreďuje na činnosti v oblasti civilného výskumu a inovácií).

Podrobné ustanovenia o financovaní Únie na výskumné projekty v oblasti obrany a jeho pridelených rozpočtových prostriedkoch sa stanovujú v tomto návrhu nariadenia o Európskom obrannom fonde, v ktorom sa vymedzujú aj pravidlá účasti pre výskum v oblasti obrany. Činnosti v oblasti výskumu a inovácií vykonávané v rámci Európskeho obranného fondu sa sústreďujú výlučne na zariadenia v oblasti obrany.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Zaručenie bezpečnosti v dnešnom svete znamená riešenie hrozieb, ktoré presahujú hranice. Nijaká krajina nemôže tieto hrozby riešiť sama. Únia bude musieť prevziať väčšiu zodpovednosť za ochranu svojich záujmov, hodnôt a európskeho spôsobu života, a to v súčinnosti a v spolupráci s NATO.

K dosiahnutiu tohto cieľa Únie prispeje úsilie o naplnenie ambícií Únie v oblasti bezpečnosti a obrany (ako ich schválila Európska rada v roku 2016). Únia musí posilniť svoju strategickú autonómnosť, aby bola pripravená čeliť budúcim hrozbám a chrániť svojich občanov. Vyžaduje si to vývoj kľúčových technológií v kritických oblastiach a strategických spôsobilostí na zabezpečenie technologického prvenstva. Väčšia spolupráca na všetkých úrovniach je jediným spôsobom, ako splniť očakávania občanov Únie.

Podporovaním spolupráce môže Únia pomôcť maximalizovať výstupy a kvalitu investícií členských štátov v oblasti obrany. Európsky obranný fond prinesie pridanú hodnotu EÚ podnecovaním spoločného výskumu a vývoja výrobkov a technológií v oblasti obrany s cieľom zvýšiť efektívnosť verejných výdavkov a tým prispieť k prevádzkovej autonómnosti Únie.

Rozhodnutia o investíciách do obrany a programoch na rozvoj obrany zostávajú výsadou a zodpovednosťou členských štátov. Únia nemôže a nemala by vyrovnávať nízke úrovne

investícií členských štátov v oblasti obrany. Môže však dopĺňať, využívať a konsolidovať ich úsilie spolupráce v oblasti rozvoja obranných spôsobilostí, pokiaľ ide o podporu európskeho obranného priemyslu a reakciu na bezpečnostné výzvy. Zabránilo by sa tým duplicite a umožnilo by sa efektívnejšie využívanie peňazí daňovníkov, zlepšila by sa interoperabilita obranného vybavenia, minimalizovala by sa fragmentácia a podporila by sa konkurencieschopnosť a inovácie v európskej obrannej a technologicko-priemyselnej základni.

- **Proporcionalita**

Navrhovaný politický prístup je primeraný rozsahu a závažnosti problémov, ktoré boli zistené, t. j. nedostatočnej cezhraničnej spolupráci a potrebe podpory konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a spolupráce týkajúcej sa výskumu a vývoja v oblasti obrany. Rešpektuje hranice možného zásahu Únie podľa zmlúv.

Iniciatíva je obmedzená na ciele, ktoré členské štáty nemôžu uspokojivo dosiahnuť samy a pri ktorých možno očakávať, že Únia dosiahne viac. Cieľom navrhovaného mechanizmu realizácie vykonávaného na európskej úrovni bude obmedzenie finančných a administratívnych nákladov.

- **Výber nástroja**

Na zriadenie fondu Komisia navrhuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady. To je najvhodnejší právny nástroj, keďže len nariadením s jeho priamo uplatniteľnými právnymi ustanoveniami sa môže zabezpečiť nevyhnutný stupeň jednotnosti potrebný na zriadenie a prevádzku programu financovania Únie zameraného na podporu priemyselného odvetvia v rámci Európy.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Programy zriadené v medziach súčasného viacročného finančného rámca boli zavedené len obmedzený čas, a preto neposkytujú významné možnosti na získanie poznatkov a na zohľadnenie skúseností pri príprave tohto programu.

V apríli 2017 bola spustená prípravná akcia týkajúca sa výskumu v oblasti obrany s celkovým rozpočtom 90 miliónov EUR na tri roky. Prvé konkrétne výsledky začala prinášať s prvými dohodami o grante, ktoré boli podpísané v roku 2018, všetky projekty však stále prebiehajú.

Žiadatelia vo výzvach na rok 2017 pochádzajú zo širokej geografickej oblasti: žiadosti podali subjekty z 25 členských štátov EÚ a Nórska vrátane veľkého počtu jednotlivých žiadateľov: spolu 187. Projekty, ktoré boli vybrané na financovanie, zahŕňajú účastníkov zo 17 členských štátov EÚ. Pokiaľ ide o druh žiadateľov, návrhy zahŕňajú súkromný sektor, veľké aj malé podniky, MSP, verejné subjekty a výskumné strediská a univerzity. Účasť MSP v návrhoch predstavuje 30 % bez toho, aby sa v rámci prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany stanovili presné pravidlá pre účasť MSP. V projektoch, ktoré boli vybrané na financovanie, sa táto miera účasti MSP zachováva, a to zastúpením MSP na úrovni 32 % s hodnotou rozpočtu vo výške 14 %. Z týchto údajov vyplýva, že výzvy z prvého roku prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany mali dobrú odozvu a vzbudili veľký záujem sektora. Z tejto dobrej miery odozvy možno vyvodit' predbežný záver, že sa riešili relevantné témy v oblasti obrany, ktoré vzbudili záujem sektora.

Podľa návrhu nariadenia o Programe rozvoja európskeho obranného priemyslu na roky 2019 – 2020 bude jeho rozpočet 500 miliónov EUR. Spoluzákonodarcovia dospeli ku kompromisnej dohode 22. mája 2018. Program rozvoja európskeho obranného priemyslu by sa mal začať implementovať od 1. januára 2019.

Dosiahnutá kompromisná dohoda preukázala politickú vôľu spoluzákonodarcov rýchlo sa dohodnúť na rozpočte, nastavení a spôsoboch implementácie programu na spolufinancovanie vývoja výrobkov a technológií obranného priemyslu.

Súčasná legislatívna iniciatíva zahŕňa rozšírenie týchto dvoch existujúcich iniciatív vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2014 – 2020. Na základe skúseností s prípravnou akciou týkajúcou sa výskumu v oblasti obrany a Programom rozvoja európskeho obranného priemyslu a posúdenia rozsahu, v ktorom sú nastavenia týchto dvoch programov zosúladené, sa navrhuje jeden integrovaný fond. Umožní sa tým zefektívnenie a zjednodušenie.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia s cieľom poskytnúť všetkým zainteresovaným stranám možnosť vyjadriť sa uskutočnila od 13. januára do 9. marca 2018 otvorenú verejnú konzultáciu o Európskom obrannom fonde ako súčasť širších konzultácií o všetkých oblastiach politiky, na ktoré sa vzťahuje rozpočet EÚ na roky 2021 – 2027. Prostredníctvom webového portálu otvorenej verejnej konzultácie bolo predložených viacero pozičných dokumentov.

Oslovené boli rôzne skupiny zainteresovaných strán vrátane subjektov priamo ovplyvnených fondom, ako sú priemyselné a výskumné inštitúcie, a subjektov, ako sú občania a mimovládne organizácie (MVO), ktoré k téme majú stanovisko, ale nie sú priamymi príjemcami. Niektorí z tejto druhej skupiny iniciatívu kritizovali z etického hľadiska. Zatiaľ čo ich obavy boli podľa vhodnosti zohľadnené v návrhu (napr. v etických otázkach a potrebe dodržiavať medzinárodné dohovory), Komisia uplatňuje svoje právo iniciatívy s cieľom reagovať na výzvu občanov EÚ a ich politických vodcov, pokiaľ ide o väčšiu bezpečnosť.

Priamo ovplyvnené zainteresované strany iniciatívu podporujú. Vyjadrovali sa k témam, ktoré sa majú financovať, a predkladali návrhy týkajúce sa štruktúry fondu a režimov financovania. Išlo o tieto hlavné body:

- **pozornosť by sa mala venovať dlhodobým/strednodobým prioritám v oblasti výskumu a vývoja** (technologický stimul a prevratné inovácie) vzhľadom na dlhodobú konkurencieschopnosť odvetvia a zabezpečenie prelomových spôsobilostí. Priority fondu by sa mali určiť s členskými štátmi v kontexte ročných/viacročných pracovných programov,
- **v štruktúre fondu by sa mal odrážať celostný prístup** zameraný na spôsobilosť, ktorý zahŕňa celý technologický cyklus, a na základe jedného nariadenia. Podrobné úpravy oboch špecializovaných nástrojov by sa mali čo najviac zosúladiť,
- zainteresované strany sa jednomyselne domnievajú, že pravidlá týkajúce sa **práv duševného vlastníctva** sa musia upraviť pre oblasť obrany. Výskumné organizácie žiadali ochranu práv všetkých účastníkov projektu, nielen práv veľkého priemyslu,
- v súvislosti s mierou financovania zainteresované strany zastávali spoločný názor, že miera financovania musí zohľadňovať osobitosti odvetvia. Výskumné inštitúcie argumentovali v prospech vyšších finančných príspevkov na výskum až do výšky 100 %

a na pokrytie nepriamych nákladov súvisiacich s infraštruktúrou. V správe skupiny osobností o prípravnej akcii týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany (správa skupiny osobností)³ sa odporúčalo pokrytie vyššieho percentuálneho podielu nepriamych nákladov,

- **pokiaľ ide o formy finančnej podpory**, respondenti odporúčali zváženie možností spolufinancovania členskými štátmi, napr. prostredníctvom verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím a operácií kombinovaného financovania riadených prostredníctvom programu InvestEU v prípadoch vedľajších podnikov v civilnej sfére alebo v súvislosti so skúšobnými zariadeniami.
- **Externá expertíza**

Komisár pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP zvolal skupinu šesnástich osôb na vysokej úrovni pôsobiach v oblasti obrany (z priemyslu, výskumných organizácií, Európskeho parlamentu a národných parlamentov a inštitútov zameraných na oblasť politiky), aby poskytli externé odporúčania v krátkodobom a dlhodobjšom horizonte politiky výskumu v oblasti obrany. Po pravidelných rozhovoroch a konzultáciách skupina v januári 2016 uverejnila správu s názvom *Európsky výskum v oblasti obrany – prípad pre program výskumu a technológií financovaný z prostriedkov EÚ*⁴.

Skupina pomohla pri formovaní prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany, ktorá bola spustená v apríli 2017, a uvádzali sa v nej strategické odporúčania pre dlhodobjšie úsilie v oblasti výskumu týkajúceho sa obrany financovaného z prostriedkov Únie.

- **Posúdenie vplyvu**

V súlade s postupmi Komisie v oblasti lepšej právnej regulácie je tento návrh podporený posúdením vplyvu. Správu o posúdení vplyvu 11. apríla 2018 skontroloval nezávislý výbor pre kontrolu regulácie, ktorý vydal pozitívne stanovisko. Výbor odporučil objasniť právny základ iniciatívy a potenciálne prekrývanie sa s výskumom financovaným v inom osobitnom programe Európsky horizont, upraviť opis mechanizmov realizácie, aby sa umožnil selektívnejší prístup, a lepšie odôvodniť navrhovaný spôsob priameho riadenia fondu. Správa o posúdení vplyvu bola podľa toho zmenená v súlade s odporúčaniami výboru. Bod 3.2.1 posúdenia vplyvu bol v plnej miere aktualizovaný v súlade s prvým odporúčaním. Formulácie v bode 2.4 sa vylepšili a teraz sa v ňom zreteľne vysvetľuje vymedzenie Európskeho obranného fondu a osobitného programu na implementovanie programu Európsky horizont, pokiaľ ide o civilné použitie. V záujme lepšieho vysvetlenia vymedzenia a silných a slabých stránok rôznych možností sa formulácie v celom bode 4.1 upravili, ako aj posúdenie možností v bode 4.2, ktoré teraz obsahuje možno jednotlivo a v prípade potreby implementovať niektoré opatrenia inšpirované logikou možnosti 3. Napokon sa v bode 4.1.1 zahrnuli konkrétne formulácie s cieľom odôvodniť režim priameho riadenia.

³ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf.

⁴ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf.

V správe o posúdení vplyvu sa vysvetľujú problémy a hybné činitele v pozadí týchto problémov, ktoré Komisiu viedli k predloženiu návrhu iniciatívy. Tieto problémy súvisia so znižovaním vnútroštátnych rozpočtov na obranu a s nekoordinovanými výdavkami, čo vedie k neefektívnosti a znižovaniu dostupnosti obranného vybavenia na kritickú úroveň. V správe sa takisto dospelo k záveru, že problematický je nedostatok inovácií v oblasti obrany a že klesajúca úroveň spolupráce vo výskume a vývoji v oblasti obrany a investícií do vybavenia je prekážkou schopnosti Únie rozvíjať nové obranné technológie a systémy. Fragmentovaný dopyt sa odráža v neefektívnej organizácii na strane ponuky vrátane významnej duplicity, malého rozsahu výroby a priemyselných dodávateľských reťazcov budovaných najmä na vnútroštátnom základe. Tým všetkým sa obmedzila interoperabilita obranného vybavenia a viedlo to k nevyužitým úsporám z rozsahu.

Podľa správy fond prispeje k náprave situácie presunutím 13 miliárd EUR na spoluprácu v oblasti výskumu zameraného na obranu a na rozvoj spôsobilostí, vďaka čomu sa Únia stane jedným z najväčších investorov do výskumu v oblasti obrany v EÚ, pričom fond bude fungovať ako katalyzátor presmerovaním jednotlivých výdavkov na kooperatívne vývojové projekty EÚ so spoločnými technickými požiadavkami zamerané na riešenie priorít EÚ.

V správe sa posudzovali tri možnosti, pokiaľ ide o štruktúru fondu a mechanizmy realizácie, ktoré by umožňovali riešiť problémy najoptimálnejším spôsobom:

- možnosť 1 – zachovať dva súčasné samostatné skúšobné programy v medziach viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020, ale úroveň výdavkov by sa zvýšila viac ako šesťnásobne,
- možnosť 2 – zaviesť dodatočné opatrenia týkajúce sa flexibility a zjednodušenia. Jeden fond by umožňoval integrované plánovanie v prípade výskumu aj vývoja s harmonizovanými pravidlami účasti. V možnosti 2 sa prihliada na obavu zainteresovaných strán, že v metodike uplatňovanej v základnom scenári je úroveň financovania nepriamych nákladov priveľa nízka. Mali by sa uznať osobitné charakteristiky odvetvia vrátane závislosti od jedného odberateľa a významných obmedzení komerčného využitia výsledkov výskumu a vývoja zameraného na obranu. V rámci možnosti 2 sa zavedie flexibilita umožňujúca lepšie pokrytie nepriamych nákladov. Zaviedli by sa aj opatrenia na zjednodušenie, ako sú granty vo forme jednorazových platieb, a
- možnosť 3 – zaviesť prísnejšie požiadavky, t. j. nahradiť prístup založený na stimuloch a bonusoch normatívnejším prístupom zameraným na riešenie zistených problémov dôraznejším spôsobom s cieľom dosiahnuť výsledky skôr. Takýto normatívny prístup zahŕňa aj významné riziká, najmä pokiaľ ide o využívanie, čím sa môže obmedziť kapacita fondu na dosiahnutie jeho cieľov.

Po porovnaní možností sa v správe odporúča možnosť 2, keďže sa ňou maximalizujú synergie a zavádza zjednodušenie a prístup založený na stimuloch je menej rizikový ako normatívny prístup v možnosti 3. Možnosťou 2 by sa najlepšie zabezpečilo, aby sa prostredníctvom fondu:

- presadzovala integrácia a posilnenie globálnej konkurencieschopnosti európskej technologickej a priemyselnej základne v oblasti obrany,

- podporoval vývoj výrobkov obranného priemyslu a obranných technológií v Únii, keďže fond by pôsobil ako katalyzátor programov spolupráce v oblasti výskumu a vývoja v kľúčových oblastiach obrannej technológie. To by malo viesť k následným programom spolupráce v oblasti investícií do obrany na riešenie budúcich potrieb členských štátov týkajúcich sa spôsobilostí a posilnenie rozvoja budúcich spôsobilostí prostredníctvom zvýšenej spolupráce, a
- realizovala pridaná hodnota EÚ vzhľadom na jej schopnosť (bez nahrádzania vnútroštátneho úsilia) koordinovať široké spektrum zainteresovaných strán od ministerstiev obrany (ako výhradných zákazníkov) po obranný priemysel (ako jediného poskytovateľa výrobkov obranného priemyslu) s cieľom dosiahnuť výstupy v prospech všetkých.
- **Zjednodušenie a flexibilita**

Integrovaný prístup: Európsky obranný fond zahŕňajúci činnosti v oblasti výskumu aj v oblasti vývoja umožní integrovanú, vzájomne posilňujúcu podporu zamedzením rizika, že výsledky výskumu sa rozplynú v dôsledku neexistencie ďalšej podpory pre následný vývoj a testovanie technológií. Posilní sa tým využívanie výrobkov a technológií, ktoré sú podporované finančnými prostriedkami Únie. Integrovaným, flexibilnejším fondom sa navyše v príslušných prípadoch umožnia dodatočné formy podpory, a to aj prostredníctvom verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím. Vďaka tomu bude možné určiť trhové riešenia, ktoré predstavujú najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou pri riešení potrieb Únie týkajúcich sa výskumu a vývoja v oblasti obrany.

Zohľadnenie osobitnej povahy výskumu a vývoja v sektore obrany: koncepcia a štruktúra Európskeho obranného fondu sú založené na informáciách, ktoré sa získali zo skúseností s prípravnou akciou týkajúcou sa výskumu v oblasti obrany a návrhom nariadenia o Programe rozvoja európskeho obranného priemyslu, zo spätnej väzby zainteresovaných strán a zo zistení v rámci posúdenia vplyvu, a najmä na osobitných vlastnostiach odvetvia, kde členské štáty a pridružené krajiny vzhľadom na obmedzenia týkajúce sa využitia výsledkov výskumu a vývoja zvyčajne v plnej výške financujú všetky náklady na výskum a vývoj. Európsky obranný fond umožňuje potrebnú flexibilitu na lepšie pokrytie nepriamych nákladov, pričom sa zároveň zavádzajú opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby neprišlo k nijakej nadmernej kompenzácii.

Opatrenia fondu vykonávané počas fázy vývoja sú výrazne prepojené so stratégiami a procesmi členských štátov v oblasti plánovania a nadobúdania vrátane ich finančných príspevkov na nadnárodné projekty vyzbrojovania. Preto je dôležité, aby boli členské štáty zapojené do prijímania rozhodnutí o vývojových akciách podľa komitologických pravidiel.

Miera financovania v prípade vývoja prototypov a akcií v nasledujúcich fázach vývoja bude nižšia, než v prípade iných akcií implementovaných pred fázou prototypu. Umožnia sa tým vhodné stimuly na podporu vzniku projektov spolupráce v oblasti vývoja prototypov, pričom sa zohľadní dôležitá úloha financovania členskými štátmi v tejto oblasti.

V pravidlách pre účasť na Európskom obrannom fonde sa zohľadní osobitná povaha sektora obrany, najmä pokiaľ ide o dôslednú potrebu bezpečnosti informácií a riadenia výsledkov akcií atď.

Osobitná pozornosť sa bude venovať zabezpečeniu primeranej účasti malých podnikov, a to prostredníctvom zvýšenej miery financovania s cieľom podporiť cezhraničnú účasť malých a stredných podnikov na projektoch spolupráce.

Rozsiahlym využívaním nástrojov založených na výstupoch (jednotné jednorazové platby a paušálne sadzby pre granty) sa predíde účtovným kontrolám oprávnených nákladov *ex post* a možnej zložitosti kontrol (bezpečnostná previerka). Najmä v prípadoch, kde Únia zvyšuje menšiu časť predbežného rozpočtu, ktorý už bol schválený členskými štátmi (podpora pre vývoj prototypov), bude mať grant Únie podobu jednotnej jednorazovej platby uhrádzanej na základe výstupov akceptovaných členskými štátmi. Príspevok Únie sa spravidla musí uhrádzať na základe výstupov. Zjednoduší sa tým riadenie fondu, znížia sa náklady na riadenie a obmedzí sa miera chybovosti.

Komisia bude vykonávať Európsky obranný fond v rámci priameho riadenia tak, aby sa maximalizovala účinnosť a efektívnosť realizácie. Členské štáty budú do implementovania Európskeho obranného fondu úzko zapojené.

- **Základné práva**

Posilnením bezpečnosti občanov EÚ sa zabezpečujú ich základné práva.

Financované činnosti budú v súlade so záväzkami Únie podľa medzinárodných dohôd a všetky žiadosti o financovanie budú kontrolovať experti na etiku.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Na obdobie 2021 – 2027 sa navrhuje pridelenie rozpočtových prostriedkov vo výške 13 000 000 000 EUR (v súčasných cenách), z toho:

- 4 100 000 000 EUR na výskumné akcie,
- 8 900 000 000 EUR na vývojové akcie.

Vplyv na obdobie viacročného finančného rámca z hľadiska požadovaného rozpočtu a ľudských zdrojov sa podrobne uvádza v legislatívnom finančnom výkaze, ktorý je pripojený k návrhu.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V legislatívnom finančnom výkaze sa uvádzajú zdroje, ktoré na implementovanie fondu požadujú útvary Komisie. Na základe potvrdenia nákladovej efektívnosti prostredníctvom analýzy nákladov a prínosov by fond mohla riadiť výkonná agentúra Komisie.

Navrhuje sa systém monitorovania na podporu podávania správ o výkonnosti a hodnotenia. Výsledky budú k dispozícii priebežne. Informácie z monitorovania sa budú týkať týchto aspektov:

- ukazovatele vstupov (napr. počet a druhy projektov) v prvých rokoch,
- ukazovatele výstupov v polovici programového obdobia (a v závislosti od dĺžky projektov),

- ukazovatele výsledkov (napr. následné verejné obstarávanie členskými štátmi a patenty) v neskorších rokoch pôsobenia fondu.

Hodnotenia sa budú vykonávať v súlade s bodmi 22 a 23 medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016⁵, kde tri inštitúcie potvrdili, že hodnotenia existujúcich právnych predpisov a politík by mali predstavovať základ na posúdenie vplyvu možností ďalších opatrení. V rámci hodnotení sa posúdia účinky programu v teréne na základe ukazovateľov/cieľov programu a podrobnej analýzy stupňa, v akom možno program považovať za relevantný, účinný, efektívny, poskytujúci dostatočnú pridanú hodnotu EÚ a v súlade s ostatnými politikami EÚ. Hodnotenia budú zahŕňať získané poznatky na určenie akýchkoľvek nedostatkov/problémov alebo akéhokoľvek potenciálu na ďalšie zlepšenie opatrení alebo ich výsledkov a na pomoc pri maximalizovaní ich využitia/vplyvu.

Keď budú k dispozícii dostatočné informácie a najneskôr po štyroch rokoch od začatia vykonávania sa uskutoční priebežné hodnotenie fondu týkajúce sa implementovania fondu súbežne s hodnoteniami prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany a Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu *ex post*.

Komisia vykoná záverečné hodnotenie na konci obdobia implementovania, keď bude dokončená väčšina projektov.

Uplatňovanie hľadiska klímy

V návrhu Komisie o viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027 sa stanovuje ambicióznejší cieľ týkajúci sa uplatňovania hľadiska klímy vo všetkých programoch EÚ s celkovým cieľom, aby 25 % výdavkov EÚ prispelo k cieľom v oblasti klímy. Príspevok tohto fondu k dosiahnutiu tohto celkového cieľa sa bude sledovať prostredníctvom systému ukazovateľov EÚ v oblasti klímy na primeranej úrovni členenia vrátane použitia presnejších metodík, ak sú k dispozícii. Komisia bude naďalej každoročne predkladať informácie o viazaných rozpočtových prostriedkoch v kontexte návrhu ročného rozpočtu.

Na podporu plného využitia potenciálu Európskeho obranného fondu, pokiaľ ide o príspevok k cieľom v oblasti klímy, sa Komisia bude usilovať o určenie príslušných akcií v rámci procesov prípravy, implementovania, preskúmania a hodnotenia fondu.

- **Dátum uplatňovania**

V tomto návrhu sa ako dátum uplatňovania stanovuje 1. január 2021.

⁵ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016; Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1 – 14.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 4, článok 183 a článok 188 druhý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V akčnom pláne v oblasti európskej obrany, prijatom 30. novembra 2016, sa Komisia zaviazala dopĺňať, využívať a konsolidovať snahy o spoluprácu členských štátov pri rozvoji technologických a priemyselných spôsobilostí v oblasti obrany s cieľom reagovať na bezpečnostné výzvy a zároveň podporovať konkurencieschopný, inovačný a efektívny európsky obranný priemysel. Konkrétne navrhla vytvoriť Európsky obranný fond („fond“) na podporu investícií do spoločného výskumu a spoločného vývoja výrobkov a technológií obranného priemyslu, a tým pomáhať rozvíjaniu súčinnosti a nákladovej efektívnosti, a na podporu spoločných nákupov a údržby obranného vybavenia členskými štátmi. Tento fond by dopĺňal vnútroštátne financovanie, ktoré sa už na tieto účely používa, a mal by členské štáty stimulovať k spolupráci a väčším investíciám v oblasti obrany. Tento fond by podporoval spoluprácu počas celého cyklu výrobkov a technológií obranného priemyslu.
- (2) Fond by prispel k vytvoreniu silnej konkurencieschopnej a inovačnej priemyselnej a technologickej základne v oblasti obrany a súčasne by podporil iniciatívy Únie k dosiahnutiu integrovanejšieho európskeho obranného trhu, a to najmä smernicu o verejnom obstarávaní a smernicu o transferoch EÚ v oblasti obrany prijaté v roku 2009⁶.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1); smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76).

- (3) Pri uplatňovaní integrovaného prístupu a s cieľom prispieť k posilneniu kapacít obranného priemyslu Únie v oblasti konkurencieschopnosti a inovácií by sa mal zriadiť Európsky obranný fond. Fond by sa mal zamerať na posilnenie konkurencieschopnosti, inovácií, efektívnosti a autonómnosti obranného priemyslu Únie a tým prispieť k strategickej autonómnosti EÚ podporou cezhraničnej spolupráce medzi členskými štátmi a medzi podnikmi, výskumnými centrami, vnútroštátnymi správnymi orgánmi, medzinárodnými organizáciami a univerzitami, vo fáze výskumu a fáze vývoja obranných produktov a technológií. S cieľom dospieť k inovatívnejším riešeniam a vybudovať otvorený vnútorný trh, by mal fond podporovať cezhraničnú účasť malých a stredných podnikov (MSP) a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou pôsobiacich v obrannom priemysle.
- (4) Fáza výskumu predstavuje zásadný prvok, keďže podmieňuje kapacitu európskeho priemyslu a jeho autonómnosť, pokiaľ ide o vývoj produktov a nezávislosť členských štátov ako koncových používateľov v oblasti obrany. Fáza výskumu spojená s vývojom obranných spôsobilostí môže zahŕňať značné riziká, najmä riziká spojené s nízkym stupňom rozvoja technológií a narušeniami, ktoré môžu spôsobiť. Fáza vývoja, ktorá nasleduje po fáze výskumu a technológie, zahŕňa aj značné riziká a náklady, ktoré bránia ďalšiemu využívaniu výsledkov výskumu a nepriaznivo ovplyvňujú konkurencieschopnosť a inovácie obranného priemyslu Únie.
- (5) Fond by nemal podporovať čistý základný výskum, ktorý by sa mal skôr podporovať z iných schém, môže však zahŕňať základný výskum zameraný na obranu, z ktorého sa s pravdepodobnosťou vytvorí základ riešenia zistených alebo očakávaných problémov alebo možností.
- (6) Z fondu by sa mohli podporovať akcie, ktoré sa týkajú nových výrobkov a technológií a modernizácie existujúcich výrobkov a technológií, a to vo všetkých prípadoch, v ktorých využitie už existujúcich informácií potrebných na uskutočnenie modernizačnej akcie nepodliehajú obmedzeniam zo strany nepridružených tretích krajín alebo subjektov z tretích nepridružených krajín. Ak právne subjekty žiadajú o financovanie z Únie, malo by sa od nich vyžadovať predloženie príslušných informácií, aby sa zistilo, že obmedzenia neexistujú. Ak takéto informácie chýbajú, financovanie z prostriedkov Únie by nemalo byť možné.
- (7) S cieľom zaistiť, aby sa pri vykonávaní tohto nariadenia dodržali medzinárodné záväzky Únie a jej členských štátov, akcie týkajúce sa produktov alebo technológií, ktorých používanie, vývoj alebo výroba sú zakázané medzinárodným právom, by nemali byť oprávnené na financovanie z fondu. V tejto súvislosti by mala oprávnenosť akcií týkajúcich sa nových výrobkov alebo technológií obranného priemyslu, ktoré sú napríklad osobitne navrhnuté tak, aby vykonávali smrteľné útoky bez ľudskej kontroly nad rozhodnutiami týkajúcimi sa strelby, by mali takisto podliehať vývoju medzinárodného práva.
- (8) Cezhraničnú spoluprácu medzi členskými štátmi a medzi právnymi subjektmi so sídlom v rôznych členských štátoch brzdí to, že je ťažké dohodnúť sa na konsolidovaných požiadavkách na obrannú spôsobilosť a spoločných technických špecifikáciách alebo štandardoch. Absencia takýchto požiadaviek, špecifikácií a štandardov mala za následok zvýšenú roztrieštenosť obranného odvetvia, technickú zložitosť, oneskorenia, vyššie náklady, ako aj nižšiu úroveň interoperability. Dohoda o spoločných technických špecifikáciách by mala byť podmienkou akcií, ktoré si vyžadujú vyššiu úroveň technologickej pripravenosti. Na podporu z fondu by mali byť takisto oprávnené činnosti členských štátov vedúce k vypracovaniu spoločných požiadaviek na obrannú spôsobilosť a podporných štúdií, ako aj akcie zamerané na podporu tvorby spoločného vymedzenia technických špecifikácií alebo noriem.
- (9) Keďže cieľom fondu je podporiť konkurencieschopnosť a inovácie obranného priemyslu Únie využívaním a dopĺňaním činností spolupráce týkajúcich sa výskumu a technológií v oblasti obrany a elimináciou rizika vo fáze vývoja projektov spolupráce, na čerpanie prostriedkov z fondu by mali

byť oprávnené akcie týkajúce sa výskumu a vývoja výrobku alebo technológie obranného priemyslu. To sa má vzťahovať aj na modernizáciu existujúcich výrobkov a technológií obranného priemyslu vrátane ich interoperability.

- (10) Keďže fond sa zameriava predovšetkým na posilnenie spolupráce medzi právnymi subjektmi a členskými štátmi v celej Európe, akcia by mala byť oprávnená na získanie financovania len vtedy, ak sa uskutoční v rámci spolupráce najmenej troch právnych subjektov v najmenej troch rôznych členských štátoch a/alebo pridružených krajinách. Najmenej tri z oprávnených právnych subjektov usadených v najmenej dvoch rôznych členských štátoch a/alebo pridružených krajinách by nemali byť pod faktickou kontrolou, či už priamou alebo nepriamou, tohto istého subjektu, ani by sa nemali kontrolovať navzájom. S cieľom podporiť spoluprácu medzi členskými štátmi možno z fondu podporiť obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím.
- (11) Podľa [podľa potreby sa aktualizuje odkaz na nové rozhodnutie o ZKÚ: článku 94 rozhodnutia Rady 2013/755/EÚ⁷] majú byť subjekty usadené v zámorských krajinách a územiach (ZKÚ) oprávnené na získanie financovania pod podmienkou dodržania pravidiel a cieľov fondu a prípadných dohôd platných pre členský štát, s ktorým sú ZKÚ spojené.
- (12) Keďže fond sa zameriava na posilnenie konkurencieschopnosti, efektívnosti a autonómnosti obranného priemyslu Únie, oprávnené na získanie financovania by v zásade mali byť len subjekty usadené v Únii alebo pridružených krajinách, ktoré nepodliehajú kontrole tretích nepridružených krajín ani subjektov z nepridružených tretích krajín. Okrem toho, aby sa zabezpečila ochrana základných bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov, by infraštruktúra, zariadenia, majetok a zdroje, ktoré používajú príjemcovia a ich subdodávateľia pri akciách podporovaných z tohto fondu, nemali byť umiestnené na území nepridružených tretích krajín.
- (13) Ak je to za určitých okolností nevyhnutné na dosiahnutie cieľov akcie, malo by byť možné sa odchýliť od zásady, že príjemcovia a ich subdodávateľia by nemali podliehať kontrole nepridružených tretích krajín ani subjektov z nepridružených tretích krajín. Z tohto uhla pohľadu môžu byť právne subjekty usadené v Únii, ktoré sú kontrolované nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny, oprávnené, ak sú splnené príslušné a prísne podmienky týkajúce sa bezpečnostných a obranných záujmov Únie a jej členských štátov. Účasť takýchto subjektov by nemala byť v rozpore s cieľmi fondu. Žiadatelia by mali poskytnúť všetky príslušné informácie o infraštruktúre, zariadeniach, aktívach a zdrojoch, ktoré sa majú v rámci akcie použiť.
- (14) Ak sa na oprávnenej akcii chce zúčastniť konzorcium a finančná pomoc Únie má mať formu grantu, toto konzorcium by malo vymenovať jedného zo svojich členov za koordinátora, ktorý bude hlavným kontaktným miestom.
- (15) Ak vývojovú akciu podporovanú z fondu riadi projektový manažér vymenovaný členskými štátmi alebo pridruženými krajinami, Komisia by ho mala pred vykonaním platby príjemcovi informovať, aby mohol zabezpečiť, že príjemcovia dodržia lehoty. Za určitých okolností by projektový manažér mohol Komisii poskytnúť svoje pripomienky k dosiahnutému pokroku v rámci akcie, aby tak Komisia mohla potvrdiť, či sú splnené podmienky na to, aby sa prišlo k vykonaniu platby.

⁷ Rozhodnutie Rady 2013/755/EÚ z 25. novembra 2013 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii (rozhodnutie o pridružení zámoria) (Ú. v. EÚ L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (16) S cieľom zabezpečiť finančnú životaschopnosť financovaných akcií treba, aby príjemcovia preukázali, že náklady na akcie, ktoré nie sú hrazené z finančných prostriedkov Únie, sú pokryté inými finančnými prostriedkami.
- (17) Členské štáty by mali mať k dispozícii rôzne druhy finančných mechanizmov na účely spoločného vývoja a nadobudnutia obranných spôsobilostí. Komisiou vypracovaný súbor finančných nástrojov by mal zabezpečovať rôzne druhy mechanizmov, ktoré môžu členské štáty využívať pri riešení problémov financovania v oblasti kolaboratívneho vývoja a obstarávania. Využívaním takýchto finančných mechanizmov by sa mohlo ďalej podporiť spúšťanie projektov spolupráce v oblasti obrany a zvýšiť efektívnosť výdavkov na obranu, a to aj v prípade projektov podporovaných z Európskeho obranného fondu.
- (18) Vzhľadom na špecifiká obranného priemyslu, kde dopyt takmer výlučne vychádza zo strany členských štátov a pridružených krajín, ktoré takisto kontrolujú celé nadobudnutie výrobkov a technológií obranného priemyslu vrátane exportu, má fungovanie sektoru obrany jedinečný charakter a neriadi sa obvyklými pravidlami a obchodnými modelmi, ktorými sa riadia tradičnejšie trhy. Preto toto odvetvie nemôže uskutočňovať zásadné projekty výskumu a vývoja v oblasti obrany financované z vlastných zdrojov, takže členské štáty a pridružené krajiny obvykle v plnej výške hradia náklady na výskum a vývoj. V záujme dosiahnutia cieľov fondu, a to najmä podnietenia spolupráce medzi spoločnosťami z rôznych členských štátov a pridružených krajín, a pri zohľadnení špecifik sektoru obrany, v prípade akcií, ktoré sa implementujú pred fázou vývoja prototypov, by sa mali hradiť oprávnené náklady v plnej výške.
- (19) Kľúčovou fázou je fáza prototypu, pretože členské štáty alebo pridružené krajiny vtedy zvyčajne prijímajú rozhodnutie o svojej celkovej investícii a začínajú postup nadobudnutia budúcich výrobkov alebo technológií obranného priemyslu. Preto sa členské štáty a pridružené krajiny v tejto konkrétnej fáze dohodnú na potrebných záväzkoch vrátane spoločného rozdelenia nákladov a vlastníctva projektu. Aby sa zaistila dôveryhodnosť ich záväzkov, finančná pomoc Únie z fondu by nemala presiahnuť 20 % oprávnených nákladov.
- (20) V prípade akcií, ktoré idú nad rámec fázy prototypu, by sa malo predpokladať financovanie do výšky až 80 %. Tieto akcie, ktoré sú bližšie dokončeniu výrobku a technológie, si môžu stále vyžadovať značné náklady.
- (21) Zainteresované strany v sektore obrany čelia osobitnými nepriamym nákladom, ako sú náklady na bezpečnosť. Navyše zainteresované strany vyvíjajú činnosť na osobitnom trhu, na ktorom – pri absencii akéhokoľvek dopytu na strane kupujúcich – si nemôžu vykompenzovať náklady na výskum a vývoj ako v civilnom sektore. Preto je odôvodnené povoliť paušálnu sadzbu 25 %, ako aj možnosť účtovať nepriame náklady vypočítané v súlade s obvyklými postupmi účtovníctva príjemcov podľa jednotlivých projektov, ak tieto postupy ich vnútroštátne orgány uznávajú na základe porovnateľných vnútroštátnych systémov financovania, ktoré boli oznámené Komisii. Zodpovedný povolujujúci úradník by mal odôvodniť svoje rozhodnutie o uznaní nepriamych oprávnených nákladov nad rámec paušálnej sadzby 25 % v pracovnom programe alebo vo výzve na predkladanie návrhov.
- (22) Aby sa zabezpečilo, že financované akcie prispievajú ku konkurencieschopnosti a k efektívnosti európskeho obranného priemyslu, je dôležité, aby členské štáty vopred vyjadrili úmysel spoločne obstaráť koncový výrobok alebo spoločne využívať technológiu, predovšetkým prostredníctvom spoločného cezhraničného obstarávania, v rámci ktorého členské štáty spoločne organizujú svoje postupy verejného obstarávania, a to najmä prostredníctvom centrálnej obstarávacej organizácie.
- (23) Podpora inovácií a technologického vývoja v obrannom priemysle Únie by sa mala uskutočňovať spôsobom, ktorý je v súlade s bezpečnostnými a obrannými záujmami Únie. Preto by kritériom na vyhodnotenie návrhov mal byť prínos akcie pre dané záujmy a pre priority v oblasti obranného výskumu a obranných spôsobilostí, na ktorých sa členské štáty spoločne dohodli. Najmä

v zastrešujúcom programe strategického výskumu a pláne rozvoja spôsobilostí boli na úrovni Únie v rámci spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) identifikované spoločné nedostatky vo výskume a v spôsobilostiach v oblasti obrany. Iné procesy v Únii, napríklad koordinované výročné preskúmanie v oblasti obrany a stála štruktúrovaná spolupráca, podporia plnenie príslušných priorít tak, že identifikujú a využijú príležitosti na posilnenie spolupráce s cieľom naplniť ambície v oblasti bezpečnosti a obrany na úrovni EÚ. Vo vhodných prípadoch sa môžu takisto zohľadniť regionálne a medzinárodné priority vrátane priorít v kontexte Organizácie Severoatlantickej zmluvy, ak sú v súlade s prioritami Únie a nebránia žiadnemu členskému štátu ani pridruženej krajine v účasti, pričom by sa malo zohľadniť aj to, aby sa predišlo zbytočnej duplicite.

- (24) Oprávnenými akciami vypracovanými v medziach stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO) v inštitucionálnom rámci Únie by sa mala zabezpečiť nepretržitá posilnená spolupráca medzi právnymi subjektmi v rôznych členských štátoch, čím by sa priamo prispievalo k cieľom fondu. Ak boli takéto projekty vybrané, mali by byť preto oprávnené na zvýšenie miery financovania.
- (25) Aby sa predišlo zbytočnej duplicite a zabezpečilo vzájomné obohacovanie civilného a obranného výskumu, Komisia zohľadní iné činnosti financované z rámcového programu Európsky horizont.
- (26) Keďže kybernetická bezpečnosť a kybernetická obrana sa stávajú čoraz významnejšími výzvami, Komisia a vysoká predstaviteľka uznávajú potrebu dosiahnuť súčinnosť medzi akciami v oblasti kybernetickej obrany v rozsahu pôsobnosti fondu a iniciatívami Únie v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ako sú napríklad iniciatívy uvedené v spoločnom oznámení o kybernetickej bezpečnosti. Konkrétne by sa európske centrum pre rozvoj priemyselných, technologických a výskumných spôsobilostí v oblasti kybernetickej bezpečnosti, ktoré sa má zriadiť, malo usilovať o súčinnosť medzi civilným a obranným rozmerom kybernetickej bezpečnosti. Mohlo by aktívne podporovať členské štáty a iných príslušných aktérov, a to poskytovaním poradenstva, výmenou odborných znalostí a uľahčovaním spolupráce na projektoch a akciách, ako aj vykonávaním funkcie projektového manažéra vo vzťahu k Európskemu obrannému fondu, ak o to členské štáty požiadajú.
- (27) Integrovaný prístup by sa mal zabezpečiť spojením činností, na ktoré sa vzťahuje prípravná akcia v oblasti obranného výskumu začatá Komisiou v zmysle článku [58 ods. 2 písm. b)] nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/... („nariadenie o rozpočtových pravidlách“) a program rozvoja európskeho obranného priemyslu zriadený nariadením Európskeho parlamentu (ES) č. ... a s cieľom zjednotiť podmienky účasti, vytvoriť súdržnejší súbor nástrojov, zvýšiť inovačný, kolaboratívny a hospodársky vplyv a zároveň predísť zbytočnej duplicite a fragmentácii. Uplatňovaním takéhoto integrovaného prístupu by fond prispel aj k lepšiemu využívaniu výsledkov výskumu v oblasti obrany a zároveň k preklenutiu medzery medzi výskumom a vývojom pri súčasnom zohľadnení špecifik sektoru obrany, ako aj podpore všetkých foriem inovácií vrátane prevratných inovácií, v prípade ktorých by sa malo počítať s možným neúspechom.
- (28) Ciele tohto fondu týkajúce sa príslušných politik sa budú takisto dosahovať prostredníctvom finančných nástrojov a rozpočtových záruk v rámci nástroja, resp. nástrojov politiky [...] Fondu InvestEU.
- (29) Finančná podpora by sa pri zlyhaní trhu alebo v suboptimálnych investičných situáciách mala využívať primerane a akcie by nemali zdvojsť či vytláčať súkromné financovanie, ani by nemali narúšať hospodársku súťaž na vnútornom trhu. Akcie by mali prinášať jasnú európsku pridanú hodnotu.
- (30) Typy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti plniť konkrétne ciele akcií a dosahovať výsledky, berúc do úvahy najmä náklady na kontroly, administratívne zaťaženie a očakávané riziko nedodržania predpisov. V rámci toho by sa malo zvážiť využívanie jednorazových platieb, paušálnych sadzieb a jednotkových nákladov,

ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako je uvedené v článku [125 ods. 1] nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- (31) Komisia by mala vytvoriť ročné alebo viacročné pracovné programy v súlade s cieľmi fondu. Pri zostavovaní pracovného programu by mal Komisii pomáhať výbor členských štátov. Európskej obrannej agentúre sa udelí štatút pozorovateľa vo výbore, aby sa využili jej odborné znalosti v sektore obrany. Vzhľadom na špecifiká sektoru obrany by mala výboru členských štátov pomáhať aj Európska služba pre vonkajšiu činnosť.
- (32) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali Komisii udeliť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o prijatie pracovného programu a pridelenie finančných prostriedkov na vybrané vývojové akcie. Najmä pri implementácii vývojových akcií by sa mali zohľadniť špecifiká sektoru obrany, predovšetkým zodpovednosť členských štátov a/alebo pridružených krajín za proces plánovania a nadobúdania. Tieto vykonávacie právomoci by sa mali uplatňovať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [č. 182/2011]⁸.
- (33) V záujme podpory otvoreného vnútorného trhu by sa mala podporiť účasť cezhranične pôsobiacich MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou buď ako členov konzorcií alebo ako subdodávateľov.
- (34) Komisia by sa mala usilovať o pokračovanie v dialógu s členskými štátmi a priemyselným odvetvím, aby sa zaistil úspech fondu.
- (35) Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie Európskeho obranného fondu, ktoré má predstavovať hlavnú referenčnú hodnotu v zmysle [novej medziinštitucionálnej dohody] medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení⁹ pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu.
- (36) Na fond sa vzťahuje nariadenie o rozpočtových pravidlách, pokiaľ nie je stanovené inak. Stanovujú sa v ňom pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktorými sa riadia granty, ceny, verejné obstarávanie, finančná pomoc, finančné nástroje a rozpočtové záruky.
- (37) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá, ktoré Európsky parlament a Rada prijali na základe článku 322 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Tieto pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a stanovujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien, nepriameho riadenia, ako aj kontroly zodpovednosti účastníkov finančných operácií. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ sa týkajú aj ochrany rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov, pokiaľ ide o dodržiavanie zásady právneho štátu v členských štátoch, keďže dodržiavanie zásady právneho štátu je jedným zo základných predpokladov správneho finančného riadenia a účinnosti financovania EÚ.
- (38) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013¹⁰, nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2988/95¹¹, nariadením Rady (Euratom,

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁹ Odkaz sa bude aktualizovať: Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1. Dohoda je dostupná na: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho

ES) č. 2185/96¹² a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939¹³ sa finančné záujmy Únie majú chrániť primeranými opatreniami vrátane prevencie, odhaľovania, opravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov, a prípadne uloženia administratívnych sankcií. Konkrétne v súlade s nariadením (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na účely zistenia, či došlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. V súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 môže Európska prokuratúra vyšetrovať a stíhať podvody a iné trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako je stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371¹⁴. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, poskytnúť potrebné práva a prístup Komisii, úradu OLAF, Európskej prokuratúre a Európskemu dvoru audítorov a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zapojené do riadenia finančných prostriedkov Únie poskytl rovnocenné práva.

- (39) Tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), sa môžu zúčastňovať na programoch Únie v rámci spolupráce zriadenej na základe Dohody o EHP, v ktorej sa stanovuje implementovanie programov rozhodnutím prijatým na základe uvedenej dohody. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie s cieľom udeliť potrebné práva a prístup zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ako aj Európskemu dvoru audítorov, aby mohli riadne vykonávať svoje príslušné právomoci.
- (40) Podľa bodov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016 existuje potreba hodnotiť toto nariadenie na základe informácií zhromaždených pomocou osobitných požiadaviek na monitorovanie a zároveň predísť nadmernej regulácii a administratívne mu zaťaženiu, najmä vo vzťahu k členským štátom. V prípade potreby môžu k týmto požiadavkám prislúchať merateľné ukazovatele slúžiace ako základ hodnotenia účinkov nariadenia v praxi. Komisia by mala vypracovať priebežné hodnotenie najneskôr štyri roky od začiatku implementovania fondu a konečné hodnotenie na konci implementačného obdobia fondu, pričom preverí finančné činnosti z hľadiska výsledkov finančného plnenia a v možnom rozsahu v uvedenom čase aj z hľadiska výsledkov a vplyvu. V tejto správe by sa mala analyzovať aj cezhraničná účasť MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou na projektoch podporovaných z fondu, ako aj účasť MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou na globálnom hodnotovom reťazci. Komisia môže takisto navrhnúť zmeny tohto nariadenia v reakcii na možný vývoj počas implementácie fondu.

parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

¹¹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

¹² Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

¹³ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (41) Pri zohľadnení dôležitosti boja proti zmene klímy v súlade so záväzkom Únie vykonávať Parížsku dohodu a ciele udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov tento fond prispeje k začleňovaniu opatrení v oblasti zmeny klímy do politík Únie a k dosiahnutiu celkového cieľa 25 % rozpočtových výdavkov EÚ na podporu cieľov v oblasti zmeny klímy. Počas prípravy a implementovania fondu sa určia príslušné akcie, ktoré sa opätovne posúdia v kontexte jeho hodnotenia v polovici trvania.
- (42) Keďže sa z fondu podporuje len výskumná a vývojová fáza výrobkov a technológií obranného priemyslu, v zásade by Únia nemala mať vlastnícke práva ani práva duševného vlastníctva vo vzťahu k výrobkom alebo technológiám, ktoré sú výsledkom financovaných akcií, pokiaľ nie je pomoc Únie poskytovaná na základe verejného obstarávania. V prípade výskumných akcií by však členské štáty a pridružené krajiny mali mať možnosť využívať výsledky financovaných akcií a zúčastniť sa na následnej spolupráci v oblasti vývoja, a preto by sa mali povoliť odchýlky od uvedenej zásady.
- (43) Finančná podpora Únie by nemala ovplyvniť transfer výrobkov obranného priemyslu v rámci Únie v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES¹⁵ ani vývoz výrobkov, vybavenia alebo technológií.
- (44) Využívanie citlivých podkladových informácií alebo prístup neoprávnených jednotlivcov k citlivým výsledkom výskumných projektov môže negatívne vplyvať na záujmy Únie alebo jedného či viacerých členských štátov. Nakladanie s dôvernými údajmi a utajovanými skutočnosťami by sa malo riadiť všetkými príslušnými právnymi predpismi Únie vrátane vnútorných predpisov inštitúcií, akým je napríklad rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444¹⁶.
- (45) S cieľom zabezpečiť možnosť doplniť alebo zmeniť smerodajné ukazovatele vplyvu, v nevyhnutných prípadoch by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Je obzvlášť dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočňovala primerané konzultácie, a to aj na úrovni expertov, pričom by sa tieto konzultácie mali uskutočniť v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Konkrétne, aby sa zabezpečila rovnocenná účasť pri príprave delegovaných aktov, Európskemu parlamentu a Rade sa všetky dokumenty doručia v rovnakom čase ako expertom z členských štátov, pričom títo experti majú stály prístup k stretnutiam expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (46) Komisia by mala riadiť fond s náležitým zreteľom na požiadavky na dôvernosť a bezpečnosť, najmä utajovaných skutočností a citlivých informácií,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1).

¹⁶ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

HLAVA I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA, KTORÉ SA UPLATŇUJÚ NA VÝSKUM A VÝVOJ

KAPITOLA I VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1 Predmet

Týmto nariadením sa zriaďuje Európsky obranný fond (ďalej len „fond“).

Stanovujú sa v ňom ciele fondu, rozpočet na obdobie 2021 – 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidlá jeho poskytovania.

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. **„operácie kombinovaného financovania“** sú akcie podporované z rozpočtu EÚ, a to aj z mechanizmov kombinovaného financovania podľa článku [2 ods. 6] nariadenia o rozpočtových pravidlách, v rámci ktorých sa kombinujú nenávratné formy podpory a/alebo finančné nástroje z rozpočtu EÚ a návratné formy podpory z rozvojových a iných verejných finančných inštitúcií, ako aj z komerčných finančných inštitúcií a od investorov;
2. **„kontrola“** je schopnosť priamo alebo nepriamo uplatňovať rozhodujúci vplyv na právny subjekt prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov;
3. **„vývojová akcia“** je každá akcia, ktorá sa skladá predovšetkým z činností zameraných na obranu vo fáze vývoja a ktorá sa týka nových výrobkov alebo technológií alebo modernizácie existujúcich výrobkov alebo technológií, s výnimkou výroby alebo používania zbraní;
4. **„prevratná obranná technológia“** je technológia, pri používaní ktorej sa radikálne menia koncepcie a vedenie obranných záležitostí;
5. **„výkonné riadiace štruktúry“** je akýkoľvek subjekt alebo akékoľvek subjekty vymenované v súlade s vnútroštátnym právom, ktoré sú oprávnené určovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie právneho subjektu a ktoré vykonávajú dohľad nad rozhodovaním manažmentu a monitorujú ho;
6. **„právny subjekt“** je každá fyzická alebo právnická osoba založená a uznaná ako taká podľa vnútroštátneho práva, práva Únie alebo medzinárodného práva, ktorá má právnu subjektivitu a ktorá môže vo svojom mene uplatňovať práva a podliehať záväzkom, alebo subjekt bez právnej subjektivity v súlade s článkom [197 ods. 2 písm. c)] nariadenia o rozpočtových pravidlách;

7. „**spoločnosť so strednou trhovou kapitalizáciou**“ je podnik, ktorý nie je mikropodnikom, malým a stredným podnikom („MSP“) podľa vymedzenia v odporúčaní Komisie 2003/361/ES¹⁷ a ktorý má najviac 3 000 zamestnancov, ktorých počet sa vypočíta podľa hlavy I článkov 3, 4, 5 a 6 prílohy k uvedenému odporúčaní;
8. „**obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím**“ je obstarávanie služieb z oblasti výskumu a vývoja zahŕňajúce účasť na riziku a zisku podľa trhových podmienok a konkurenčný vývoj vo fázach s jasným oddelením obstarávaných služieb z oblasti výskumu a vývoja od nasadenia komerčných objemov konečných výrobkov;
9. „**projektový manažér**“ je každý verejný obstarávateľ usadený v členskom štáte alebo pridruženej krajine, trvalo alebo na *ad hoc* základe zriadený členským štátom alebo pridruženou krajinou alebo skupinou členských štátov a/alebo pridružených krajín na účely riadenia nadnárodných projektov v oblasti výzbroje;
10. „**príjemca**“ je každý právny subjekt, ktorý prijíma finančné prostriedky z tohto fondu;
11. „**výskumná akcia**“ je každá akcia, ktorá sa skladá z výskumných činností výlučne zameraných na obranné zariadenia;
12. „**výsledky**“ je akýkoľvek hmotný alebo nehmotný účinok akcie, ako sú údaje, know-how alebo informácie v akejkoľvek forme alebo akejkoľvek povahy, či už ich možno chrániť alebo nie, ako aj všetky súvisiace práva vrátane práv duševného vlastníctva;
13. „**osobitná správa**“ je konkrétny výstup výskumnej akcie, v ktorom sú zhrnuté jej výsledky a v ktorom sú uvedené obsiahle informácie o základných zásadách, cieľoch, skutočných výsledkoch, základných vlastnostiach, vykonaných skúškach, možných prínosoch, potenciálnych obranných zariadeniach a očakávanom spôsobe využitia tohto výskumu;
14. „**systémový prototyp**“ je model výrobku alebo technológie, ktorý dokáže preukázať výkon v prevádzkovom prostredí;
15. „**tretia krajina**“ je krajina, ktorá nie je členským štátom Únie;
16. „**nepridružená tretia krajina**“ je krajina, ktorá nie je pridruženou krajinou podľa článku 5;
17. „**subjekt z nepridruženej tretej krajiny**“ je právny subjekt, ktorý je usadený v nepridruženej tretej krajine alebo ktorého výkonné riadiace štruktúry sa nachádzajú v nepridruženej tretej krajine.

Článok 3 *Ciele fondu*

1. Všeobecným cieľom fondu je pomáhať rozvoju konkurencieschopnosti, efektívnosti a inovačných kapacít európskeho obranného priemyslu, a to podporovaním akcií spolupráce a cezhraničnej spolupráce medzi právnymi subjektmi v celej Únii vrátane MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, ako aj podporovaním lepšieho využívania priemyselného potenciálu inovácií, výskumu a technologického vývoja, a to v každej fáze priemyselného životného cyklu, a zároveň tak prispieť k strategickej autonómnosti Únie. Fond by mal takisto

¹⁷ Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

prispieť k slobode konania Únie a jej autonómnosti, a to najmä z technologického a priemyselného hľadiska.

2. Konkrétnymi cieľmi tohto fondu sú:

- a) podporovať výskumné projekty spolupráce, ktoré môžu výrazne zvýšiť výkonnosť budúcich spôsobilostí, a to s cieľom maximalizovať inovácie a zaviesť nové výrobky a technológie obranného priemyslu vrátane prevratných výrobkov a technológií;
- b) podporovať projekty spolupráce v oblasti vývoja výrobkov a technológií obranného priemyslu, ktoré sú v súlade s prioritami v oblasti obrannej spôsobilosti, na ktorých sa spoločne dohodli členské štáty v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, čím prispeje k väčšej efektívnosti výdavkov na obranu v Únii, dosiahnu sa tým väčšie úspory z rozsahu, zníži sa riziko zbytočnej duplicity, a tým sa zníži fragmentácia výrobkov a technológií obranného priemyslu v celej Únii. V konečnom dôsledku fond povedie k zvýšeniu interoperability spôsobilostí členských štátov.

Článok 4

Rozpočet

1. Finančné krytie na implementáciu Európskeho obranného fondu na obdobie 2021 – 2027 sa stanovuje na 13 000 000 000 EUR v bežných cenách.
2. Orientačné rozdelenie sumy uvedenej v odseku 1 je takéto:
 - a) do 4 100 000 000 EUR na výskumné akcie;
 - b) do 8 900 000 000 EUR na vývojové akcie.
3. Sumy uvedené v odseku 1 a 2 možno použiť na účely technickej a administratívnej pomoci pri implementácii fondu, ako sú napríklad prípravné, monitorovacie, kontrolné, audítorské a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií.
4. Na podporu prevratných technológií na obranné účely sa vyčlení do 5 % finančného krytia uvedeného v odseku 1.
5. Finančné prostriedky, ktoré sú členským štátom pridelené v rámci zdieľaného riadenia, možno na ich žiadosť presunúť do fondu. Komisia implementuje tieto finančné prostriedky priamo v súlade s článkom [62 ods. 1 písm. a)] nariadenia o rozpočtových pravidlách. Ak je to možné, tieto prostriedky sa použijú v prospech dotknutého členského štátu.

Článok 5

Pridružené krajiny

Fond je otvorený členským štátom Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP), v súlade s podmienkami ustanovenými v Dohode o EHP.

Článok 6

Podpora prevratných technológií na obranné účely

1. Komisia prideliť financovanie na základe otvorených a verejných konzultácií v oblastiach intervencie vymedzených v pracovných programoch.
2. V jednotlivých prípadoch môže Komisia určiť najvhodnejšiu formu financovania inovatívnych riešení.

Článok 7

Etika

1. Akcie implementované v rámci fondu musia byť v súlade s etickými zásadami a príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, právnymi predpismi Únie a medzinárodnými predpismi.
2. Návrhy sa sústavne skúmajú, aby sa identifikovali tie akcie, ktoré vyvolávajú zložité alebo závažné etické otázky, a aby sa predložili na posúdenie z etického hľadiska. Preskúmania a posúdenia z etického hľadiska vykonáva Komisia za podpory odborníkov na etické otázky v oblasti obrany. Komisia v čo najväčšej miere zabezpečí transparentnosť postupov v etických otázkach.
3. Pred začatím príslušných činností subjekty, ktoré sa zúčastňujú na akcii, získajú všetky povolenia alebo iné povinné dokumenty od príslušných vnútroštátnych alebo miestnych etických výborov alebo iných orgánov, ako sú orgány na ochranu osobných údajov. Uvedené dokumenty sa archivujú a poskytujú Komisii.
4. Ak je to vhodné, etické kontroly vykonáva Komisia počas implementácie akcie. V prípade závažných alebo komplexných etických otázok kontroly vykonáva Komisia za podpory expertov na etické otázky v oblasti obrany.
5. Akcie, ktoré sú z etického hľadiska neprijateľné, možno zamietnuť alebo kedykoľvek ukončiť.

KAPITOLA II

FINANČNÉ USTANOVENIA

Článok 8

Implementácia a formy financovania zo strany EÚ

1. Fond sa implementuje v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.
2. Z fondu sa môžu poskytovať financovanie v akejkoľvek forme stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách, a to najmä vo forme grantov, cien a verejného obstarávania. Môže sa z neho poskytovať financovanie aj vo forme finančných nástrojov v rámci operácií kombinovaného financovania.

Článok 9

Kumulatívne, doplnkové a kombinované financovanie

1. Akcia, ktorá získala príspevok z iného programu Únie, môže takisto získať príspevok z fondu za predpokladu, že sa z týchto príspevkov nehradia tie isté náklady. Príspevok na akciu z jednotlivých programov Únie alebo fondu podlieha pravidlám týchto programov alebo fondu. Kumulatívne financovanie nesmie presiahnuť celkové oprávnené náklady na akciu a podporu z rôznych programov Únie možno vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, v ktorých sa stanovujú podmienky podpory.
2. Akcie, ktoré dostali certifikáciu známky excelentnosti, alebo ktoré spĺňajú tieto kumulatívne porovnávacie podmienky:
 - a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci fondu;
 - b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu danej výzvy na predkladanie návrhov;

- c) nemôžu byť financované v rámci danej výzvy na predkladanie návrhov v dôsledku rozpočtových obmedzení;

môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Kohézneho fondu, Európskeho sociálneho fondu alebo Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v súlade s článkom [65] ods. 5 nariadenia (EÚ) XX [všeobecné nariadenie] a článkom [8] nariadenia (EÚ) XX [financovanie, riadenie a monitorovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky], pokiaľ sú takéto akcie v súlade s cieľmi príslušného programu. Uplatňujú sa pravidlá fondu, z ktorého sa poskytuje podpora.

KAPITOLA III GRANTY

Článok 10 Oprávnené subjekty

1. Žiadatelia a ich subdodávatelia sú oprávnení na získanie financovania za predpokladu, že sú usadení v Únii alebo v pridruženej krajine, ich výkonné riadiace štruktúry sa nachádzajú v Únii alebo pridruženej krajine a nie sú kontrolované nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny.
2. Odchyľne od odseku 1 môže byť žiadateľ usadený v Únii alebo pridruženej krajine a kontrolovaný nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny oprávnený na získanie financovania, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov akcie a za predpokladu, že jeho účasť neohrozí bezpečnostné záujmy Únie a jej členských štátov. S cieľom zabezpečiť ochranu bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov sa vo výzve na predloženie návrhov uvádza požiadavka, aby žiadateľ predložil informácie preukazujúce najmä to, že:
 - a) kontrola nad žiadateľom sa nebude vykonávať spôsobom, ktorý by akokoľvek obmedzoval jeho schopnosť uskutočniť a dokončiť akciu;
 - b) sa nepridruženým tretím krajinám alebo subjektom z nepridružených tretích krajín zabráni v prístupe k utajovaným skutočnostiam a neutajovaným citlivým informáciám; osoby zapojené do akcie budú mať národnú bezpečnostnú previerku vydanú daným členským štátom alebo danou pridruženou krajinou;
 - c) výsledky akcie zostanú vo vlastníctve príjemcu a nepodliehajú kontrole alebo obmedzeniam zo strany nepridružených tretích krajín alebo iných subjektov z nepridružených tretích krajín počas trvania akcie a v stanovenej lehote po jej dokončení.
3. Celá infraštruktúra, všetky zariadenia, aktíva a zdroje použité v rámci akcií financovaných z fondu sa nachádzajú na území Únie alebo pridružených krajín. Príjemcovia a ich subdodávatelia pri implementovaní oprávnenej akcie okrem toho spolupracujú len s právnickými

subjektmi usadenými v Únii alebo pridruženej krajine a nie sú kontrolované nepridruženými tretími krajinami alebo subjektmi z nepridružených tretích krajín.

4. Odchylné od odseku 3 môžu príjemcovia a subdodávatelia zapojení do akcie použiť svoje aktíva, infraštruktúru, zariadenia a zdroje, ktoré sa nachádzajú alebo sú skladované na území nepridruženej tretej krajiny, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov akcie a za predpokladu, že to neohrozí bezpečnosť Únie a jej členských štátov. Za rovnakých podmienok môžu príjemcovia a ich subdodávatelia pri implementovaní akcie spolupracovať so subjektom usadeným v nepridruženej tretej krajine. Náklady súvisiace s využívaním takejto infraštruktúry, zariadení, aktív alebo zdrojov a na účely takejto spolupráce nie sú oprávnené na získanie prostriedkov z fondu.
5. S cieľom zabezpečiť ochranu bezpečnostných záujmov Únie a jej členských štátov sa vo výzve na predloženie návrhov alebo dohode o grante stanovujú ďalšie podmienky. Tieto podmienky sa týkajú najmä ustanovení o vlastníctve výsledkov akcie, prístupe k utajovaným skutočnostiam a neutajovaným citlivým informáciám a zárukách týkajúcich sa bezpečnosti dodávok.
6. Žiadatelia predložia všetky príslušné informácie potrebné na posúdenie kritérií oprávnenosti a podmienok uvedených v odsekoch 1 až 4.
7. Žiadosti, ktoré si vyžadujú overenie podľa odseku 2 alebo odseku 4, možno predložiť len so súhlasom členského štátu alebo pridruženej krajiny, v ktorej je žiadateľ usadený.
8. V prípade zmeny počas realizácie akcie, ktorá by mohla viesť k spochybneniu splnenia uvedených kritérií a podmienok, príjemca informuje Komisiu, ktorá posúdi, či sú uvedené kritériá a podmienky naďalej splnené, a rieši potenciálny vplyv na financovanie akcie.
9. Na účel tohto článku sú subdodávateľmi subdodávatelia s priamym zmluvným vzťahom k príjemcovi, iní subdodávatelia, pre ktorých je vyčlenených aspoň 10 % celkových oprávnených nákladov, a subdodávatelia, ktorí môžu na účely implementácie akcie požadovať prístup k utajovaným skutočnostiam podľa rozhodnutia Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444.

Článok 11 *Oprávnené akcie*

1. Na získanie financovania sú oprávnené len akcie, ktorými sa plnia ciele uvedené v článku 3.
2. Z fondu sa podporujú akcie, ktoré sa týkajú nových výrobkov a technológií aj modernizácie existujúcich výrobkov a technológií, ak využitie už existujúcich informácií potrebných na uskutočnenie modernizácie nepodlieha, priamo alebo nepriamo, obmedzeniam zo strany nepridružených tretích krajín alebo subjektov z nepridružených tretích krajín.
3. Oprávnená akcia sa týka jedného alebo viacerých z týchto prvkov:
 - a) činností zameraných na vytváranie, podporu a zdokonaľovanie nových poznatkov a obranných technológií, ktoré môže výrazne ovplyvniť oblasť obrany;
 - b) činností zameraných na zvýšenie interoperability a odolnosti vrátane bezpečnej výroby a výmeny údajov, riadiacich kritických obranných technológií, posilnenia bezpečnosti dodávok alebo umožnenia účinného využitia výsledkov pre potreby výrobkov a technológií obranného priemyslu;
 - c) štúdií, ako napríklad štúdií uskutočniteľnosti, ktorých cieľom je preskúmať uskutočniteľnosť novej alebo zdokonalenej technológie, výrobku, postupu, služby, riešenia alebo štatistických údajov týkajúcich sa obranného priemyslu a projektov na riadenie zberu údajov;

- d) návrhu výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológie, ako aj vymedzenia technických špecifikácií, na základe ktorých sa vypracoval návrh, čo môže zahŕňať čiastočné testy zníženia rizika v priemyselnom alebo reprezentatívnom prostredí;
 - e) vývoja modelu výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológie, ktorý dokáže preukázať výkon prvku v prevádzkovom prostredí (prototyp systému);
 - f) testovania výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológie;
 - g) kvalifikácie výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológie. Kvalifikácia je celý postup preukazovania toho, že návrh výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológia spĺňa stanovené požiadavky. Tento postup poskytuje objektívne dôkazy, ktorými sa preukazuje, že sa splnili konkrétne požiadavky návrhu;
 - h) osvedčovania výrobku obranného priemyslu, hmotnej alebo nehmotnej zložky alebo technológie. Osvedčovanie je postup, podľa ktorého vnútroštátny orgán osvedčuje, že výrobok obranného priemyslu, hmotná alebo nehmotná zložka alebo technológia spĺňajú platné predpisy;
 - i) vývoja technológií alebo aktív, ktorými sa zvyšuje efektívnosť v rámci celého životného cyklu výrobkov a technológií obranného priemyslu;
 - j) činností zameraných na šírenie informácií, podujatí na nadväzovanie kontaktov a činností zameraných na zvyšovanie informovanosti.
4. Pokiaľ nie je v pracovnom programe uvedenom v článku 27 stanovené inak, akcia sa uskutoční v rámci spolupráce najmenej troch právnych subjektov, ktoré sú usadené najmenej v troch rôznych členských štátoch a/alebo pridružených krajinách. Najmenej tri z oprávnených subjektov usadených v najmenej dvoch členských štátoch a/alebo pridružených krajinách nesmú byť počas celého trvania implementácie akcie pod faktickou kontrolou, či už priamou alebo nepriamou, tohto istého subjektu, a nesmú sa kontrolovať navzájom.
5. Odsek 4 sa nevzťahuje na akcie uvedené v odseku 3 písm. c) a j) a na akcie uvedené v článku 6.
6. Akcie týkajúce sa vývoja výrobkov alebo technológií, ktorých používanie, vývoj alebo výroba sú zakázané platným medzinárodným právom, nie sú oprávnené.

Článok 12

Výberový postup a postup pridelovania

1. Granty možno prideliť bez výzvy na predkladanie návrhov právnym subjektom určeným v pracovnom programe v súlade s článkom [195 písm. e)] nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Komisia prideluje finančné prostriedky na vybrané akcie po každej výzve alebo po uplatnení článku [195 písm. e)] nariadenia o rozpočtových pravidlách.
3. Na účely pridelenia finančných prostriedkov na vývojové akcie Komisia koná pomocou vykonávacích aktov prijatých v súlade s postupom uvedeným v článku 28 ods. 2.

Článok 13 *Kritériá pridelenia*

1. Všetky predložené návrhy sa hodnotia na základe týchto kritérií:
 - a) prínos k excelentnosti alebo potenciál prevratnosti v oblasti obrany preukázaním najmä toho, že očakávané výsledky navrhovanej akcie predstavujú významné výhody oproti existujúcim výrobkom alebo technológiám;
 - b) prínos k inováciám a technologickému rozvoju európskeho obranného priemyslu preukázaním najmä toho, že navrhovaná akcia zahŕňa prelomové alebo novátorské koncepcie a prístupy, nové a do budúcnosti sľubné technologické vylepšenia alebo použitie technológií alebo koncepcií, ktoré sa doposiaľ v sektore obrany nepoužívali;
 - c) prínos ku konkurencieschopnosti európskeho obranného priemyslu, najmä vytváraním nových trhových príležitostí a urýchľovaním rastu podnikov v celej Únii;
 - d) prínos k bezpečnostným a obranným záujmom Únie v súlade s prioritami uvedenými v článku 3 ods. 2 a prípadne regionálnymi a medzinárodnými dohodami o spolupráci;
 - e) prínos v oblasti vytvárania novej cezhraničnej spolupráce medzi právnymi subjektmi, najmä MSP, ktoré sú usadené v členských štátoch a/alebo pridružených krajinách iných než sú krajiny, v ktorých sú usadené subjekty tvoriace konzorcium, ktoré nie sú MSP;
 - f) kvalita a efektívnosť implementácie akcie.
2. V prípade odseku 1 písm. d) sa môžu zohľadniť aj regionálne a medzinárodné priority, najmä aby sa predišlo zbytočnej duplicite, za predpokladu, že slúžia bezpečnostným a obranným záujmom Únie a nevylučujú účasť žiadneho členského štátu.

Článok 14 *Miera spolufinancovania*

1. Z fondu sa môže financovať až do 100 % oprávnených nákladov na akciu bez toho, aby bola dotknutá zásada spolufinancovania.
2. Odchyľne od odseku 1:
 - a) v prípade akcií vymedzených v článku 11 ods. 3 písm. e) nesmie finančná pomoc z fondu prekročiť 20 % oprávnených nákladov na akciu;
 - b) v prípade akcií vymedzených v článku 11 ods. 3 písm. f) až h) nesmie finančná pomoc z fondu prekročiť 80 % oprávnených nákladov na akciu.
3. Miera financovania vývojových akcií sa zvýši v týchto prípadoch:
 - a) v prípade akcie vyvinutej v kontexte stálej štruktúrovanej spolupráce zriadenej rozhodnutím Rady (SZBP) 2017/2315 z 11. decembra 2017 možno využiť mieru financovania zvýšenú o ďalších 10 percentuálnych bodov;
 - b) v prípade konzorcia možno využiť mieru financovania zvýšenú o percentuálne body zodpovedajúce percentuálnemu podielu celkových oprávnených nákladov vyčlenených pre MSP usadené v členskom štáte alebo pridruženej krajine inej než je členský štát alebo pridružená krajina, v ktorej sú usadení členovia konzorcia, ktorí nie sú MSP;
 - c) v prípade konzorcia možno využiť mieru financovania zvýšenú o percentuálne body zodpovedajúce štvrtine percentuálneho podielu celkových oprávnených nákladov vyčlenených pre spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou usadené v členskom

štáte alebo pridruženej krajine inej než je členský štát alebo pridružená krajina, v ktorej sú usadení ostatní členovia konzorcia, ktorí nie sú MSP alebo spoločnosti so strednou trhovou kapitalizáciou;

- d) celkové zvýšenie miery financovania akcie nesmie prekročiť 30 percentuálnych bodov.

Článok 15 *Finančná kapacita*

Odchylne od článku [198] nariadenia o rozpočtových pravidlách:

- a) finančná kapacita sa overí len v prípade koordinátora a len ak sa požadované financovanie od Únie rovná 500 000 EUR alebo je vyššie. Ak však existujú dôvody pochybovať o finančnej kapacite, Komisia overí finančnú kapacitu aj v prípade ostatných žiadateľov alebo koordinátorov pod prahovou hodnotou uvedenou v prvej vete;
- b) finančná kapacita sa neoveruje v prípade právnych subjektov, ktorých životaschopnosť zaručuje členský štát, a v prípade univerzít;
- c) ak je finančná kapacita štrukturálne zaručená iným právnym subjektom, overí sa jeho finančná kapacita.

Článok 16 *Nepriame náklady*

1. Nepriame oprávnené náklady sa určujú uplatnením paušálnej sadzby vo výške 25 % celkových priamych oprávnených nákladov okrem priamych oprávnených nákladov na subdodávky, finančnej podpory pre tretie strany a akýchkoľvek jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb, ktoré zahŕňajú nepriame náklady.
2. Vo vhodných prípadoch možno nepriame oprávnené náklady prekračujúce paušálnu sadzbu 25 % určiť v súlade s obvyklými postupmi nákladového účtovníctva príjemcu na základe skutočných nepriamych nákladov za predpokladu, že vnútroštátne orgány uznávajú tieto postupy nákladového účtovníctva na základe porovnateľných vnútroštátnych systémov financovania v súlade s článkom [185] nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré boli oznámené Komisii.

Článok 17 *Používanie celkovej jednorazovej platby alebo príspevku, ktorý nie je spojený s nákladmi*

1. V prípade grantov pridelených na akcie uvedené v článku 11 ods. 3 písm. e) a iné akcie, v prípade ktorých členské štáty a/alebo pridružené krajiny financujú väčšiu časť rozpočtu, Komisia môže použiť:
 - a) príspevok, ktorý nie je spojený s nákladmi, uvedený v článku [180 ods. 3] nariadenia o rozpočtových pravidlách, a ktorý je založený na dosiahnutí výsledkov meraných s ohľadom na predtým stanovené medzníky alebo na základe ukazovateľov výkonnosti; alebo
 - b) celkovú jednorazovú platbu uvedenú v článku [182] nariadenia o rozpočtových pravidlách a založenú na predbežnom rozpočte akcie, ktorý už schválili vnútroštátne orgány spolufinancujúcich členských štátov a pridružených krajín.
2. Nepriame náklady sa zahrnú do jednorazovej platby.

Článok 18
Obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím

1. Únia môže podporiť obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím udelením grantu verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom vymedzeným v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ¹⁸, 2014/25/EÚ¹⁹ a 2009/81/ES²⁰, ktorí spoločne obstarávajú výskum a vývoj obranných služieb alebo koordinujú svoje postupy verejného obstarávania.
2. Postupy verejného obstarávania:
 - a) musia byť v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia;
 - b) môžu povoľovať zadanie viacerých zákaziek v rámci toho istého postupu (využitie viacerých zdrojov);
 - c) umožňujú zadávať zákazky účastníkom verejnej súťaže, ktorých ponuka predstavuje najvýhodnejší pomer medzi kvalitou a cenou.

Článok 19
Záručný fond

Príspevky do mechanizmu vzájomného poistenia môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním finančných prostriedkov od príjemcov a považujú sa za dostatočnú záruku v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách. Uplatňujú sa ustanovenia [článku X] nariadenia XXX [nástupca nariadenia o záručnom fonde].

KAPITOLA IV
INÉ FORMY FINANCOVANIA Z PROSTRIEDKOV ÚNIE

Článok 20
Podmienky oprávnenosti týkajúce sa verejného obstarávania a cien

Ak je to nevyhnutné na účely ochrany základného bezpečnostného záujmu Únie a jej členských štátov, Komisia stanoví podmienky oprávnenosti, ktoré sa vzťahujú na verejné obstarávanie alebo ceny financované z fondu. Na tento účel sa osobitne zohľadňuje, aby boli príjemcovia usadení v Únii alebo pridružených krajinách, aby sa zaviazali vykonávať akékoľvek príslušné činnosti v rámci Únie a aby neboli pod faktickou kontrolou nepridružených tretích krajín alebo subjektov z nepridružených tretích

¹⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76).

krajín. Tieto podmienky sa začlenia do dokumentov, ktoré sa týkajú verejného obstarávania alebo prípadne ceny, a uplatňujú sa počas celého životného cyklu výslednej zmluvy.

Článok 21

Operácie kombinovaného financovania

Operácie kombinovaného financovania schválené v rámci fondu sa vykonávajú v súlade s [nariadením o Programe InvestEU] a hlavou X nariadenia o rozpočtových pravidlách.

HLAVA II

OSOBITNÉ USTANOVENIA, KTORÉ SA UPLATŇUJÚ NA VÝSKUM

Článok 22 *Vlastníctvo výsledkov*

1. Vlastníkmi výsledkov akcií sú príjemcovia, ktorí ich vytvorili. Ak výsledky spoločne vytvorili právne subjekty a ak ich príslušné príspevky nemožno s istotou určiť alebo ak nie je možné takéto spoločné výsledky rozdeliť, výsledky sú spoločným vlastníctvom právnych subjektov.
2. Ak sa pomoc z prostriedkov Únie poskytuje vo forme verejného obstarávania, vlastníkom výsledkov je Únia. Členské štáty a pridružené krajiny majú prístupové práva k výsledkom, a to bezplatne a na ich výslovnú žiadosť.
3. Ak je to odôvodnené, v dohode o grante možno stanoviť požiadavku, aby výsledky akcií, ktoré získali podporu z fondu, nepodliehali kontrole alebo obmedzeniu, či už priamo alebo nepriamo cez jeden alebo viacero sprostredkovateľských právnych subjektov, a to aj pokiaľ ide o transfer technológií nepridruženou treťou krajinou alebo subjektom z nepridruženej tretej krajiny.
4. Ak je to odôvodnené, v dohode o grante sa stanoví právo Komisie byť informovaná o prevode vlastníctva výsledkov alebo udelení licencie k výsledkom na nepridruženú tretiu krajinu alebo subjekt z nepridruženej tretej krajiny a právo vzniesť voči tomu námietky. Takýto prevod vlastníctva nesmie byť v rozpore s obrannými a bezpečnostnými záujmami Únie a jej členských štátov alebo cieľmi tohto nariadenia stanovenými v článku 3.
5. Vnútroštátne orgány členských štátov a pridružených krajín majú prístupové práva k osobitnej správe o projekte, ktorý získal financovanie z prostriedkov Únie. Takéto práva sa udeľujú na bezplatnom základe a Komisia ich prevedie na členské štáty a pridružené krajiny po tom, ako sa uistí, že je stanovená zodpovedajúca povinnosť zachovávať dôvernosť.
6. Vnútroštátne orgány členských štátov a pridružených krajín využívajú osobitnú správu výlučne na účely týkajúce sa používania svojimi ozbrojenými silami alebo v ich prospech alebo na účely svojich bezpečnostných alebo spravodajských zložiek, a to aj v rámci ich programov spolupráce. Takéto používanie okrem iného zahŕňa štúdiu, hodnotenie, posúdenie, výskum, návrh, vývoj, výrobu, vylepšenie, úpravu, údržbu, opravu, modernizáciu, akceptáciu a osvedčovanie výrobku, prevádzku, školenie, likvidáciu a iné projektové služby, nasadenie výrobku, ako aj posúdenie a vypracovanie technických požiadaviek na verejné obstarávanie.
7. Príjemcovia bezplatne poskytnú inštitúciám, orgánom alebo agentúram Únie prístupové práva k svojim výsledkom, a to na náležité odôvodnený účel rozvíjania, implementovania a monitorovania politík alebo programov Únie. Takéto prístupové práva sú obmedzené na nekomerčné a nekonkurenčné využívanie.
8. Osobitné ustanovenia, pokiaľ ide o vlastníctvo, prístupové práva a udeľovanie licencií, sú stanovené v dohodách a zmluvách o grante týkajúcich sa obstarávania vo fáze pred komerčným využitím s cieľom zabezpečiť maximálne využitie výsledkov a predísť akejkoľvek nespravodlivej výhode. Verejní obstarávatelia majú prinajmenšom práva na bezplatný prístup k výsledkom na vlastné využitie a právo na udelenie nevýhradných licencií tretím stranám na využívanie výsledkov za spravodlivých a primeraných podmienok bez

akéhokoľvek práva na udelenie ďalšej licencie, alebo právo požiadať príjemcov, aby takéto nevýhradné licencie udelili. Všetky členské štáty a pridružené krajiny majú bezplatný prístup k osobitnej správe. Ak dodávateľ komerčne nevyužije výsledky v rámci stanovenej lehoty po obstarávaní vo fáze pred komerčným využitím, ktorá je uvedená v zmluve, prevedie každé vlastníctvo výsledkov na verejných obstarávateľov.

HLAVA III

OSOBITNÉ USTANOVENIA, KTORÉ SA UPLATŇUJÚ NA VÝVOJ

Článok 23

Ďalšie kritériá oprávnenosti

1. Konzorcium v prípade potreby preukáže, že zvyšné náklady na oprávnenú akciu, ktoré nie sú hrazené z podpory Únie, sa pokryjú inými formami financovania, ako sú príspevky členských štátov a/alebo pridružených krajín alebo z prostriedkov spolufinancovania od právnych subjektov.
2. Ak sa to týka akcií uvedených v článku 11 ods. 3 písm. d), akcia je založená na harmonizovaných požiadavkách na spôsobilosť, na ktorých sa spoločne dohodli príslušné členské štáty a/alebo pridružené krajiny.
3. V prípade akcií uvedených v článku 11 ods. 3 písm. e) až h) konzorcium preukáže na základe dokumentov vydaných vnútroštátnymi orgánmi, že:
 - a) najmenej dva členské štáty a/alebo pridružené krajiny majú v úmysle obstarat' koncový výrobok alebo využívať technológiu koordinovaným spôsobom, a to aj prostredníctvom spoločného obstarávania;
 - b) akcia je založená na spoločných technických požiadavkách, na ktorých sa spoločne dohodli členské štáty a/alebo pridružené krajiny, ktoré akciu spolufinancujú.

Článok 24

Ďalšie kritériá prideľovania

Okrem kritérií prideľovania uvedených v článku 13 sa v pracovnom programe môže takisto zohľadniť:

- a) prínos k zvýšeniu efektívnosti výrobkov a technológií obranného priemyslu počas celého ich životného cyklu vrátane nákladovej účinnosti, ako aj potenciál dosiahnuť súčinnosť v rámci procesu obstarávania, údržby a likvidácie;
- b) úroveň spolupráce medzi členskými štátmi v rámci oprávnených akcií.

Článok 25

Vlastníctvo výsledkov

1. Únia nevlastní výrobky alebo technológie, ktoré sú výsledkom vývojových akcií, ani nemá nárok na práva duševného vlastníctva vzťahujúce sa na výsledky týchto akcií.
2. Výsledky akcií, ktoré získali podporu z fondu, nesmú priamo ani nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých sprostredkovateľských právnych subjektov podliehať kontrolám ani obmedzeniam zo strany nepridružených tretích krajín alebo subjektov z nepridružených tretích krajín, a to ani vo forme transferu technológií.
3. Pokiaľ ide o výsledky vytvorené príjemcami, Komisii sa oznámi každý prevod vlastníctva alebo udelenie licencie na nepridružené tretie krajiny. Takýto prevod vlastníctva alebo udelenie licencie nesmie byť v rozpore s obrannými a bezpečnostnými záujmami Únie a jej členských štátov alebo cieľmi tohto nariadenia stanovenými v článku 3, v opačnom prípade sa prostriedky z fondu musia vrátiť.

4. Odchylne od odseku 1, ak sa pomoc Únie poskytuje vo forme verejného obstarávania, vlastníkom výsledkov je Únia a členské štáty a/alebo pridružené krajiny majú na základe písomnej žiadosti právo na bezplatné nevýhradné licencie na využívanie výsledkov.

Článok 26
Informácie o projektovom manažérovi

Ak členské štáty a pridružené krajiny vymenujú projektového manažéra, Komisia pred vykonaním platby v prospech príjemcov informuje projektového manažéra.

HLAVA IV

RIADENIE, MONITOROVANIE, HODNOTENIE A KONTROLA

Článok 27

Pracovné programy

1. Fond sa implementuje na základe ročných alebo viacročných pracovných programov zriadených v súlade s článkom [110] nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa v prípade potreby stanoví celková suma vyčlenená na operácie kombinovaného financovania.
2. Komisia prijme pracovné programy pomocou vykonávacích aktov v súlade s postupom uvedeným v článku 28 ods. 2.

Článok 28

Výbor

1. Komisii pomáha výbor v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011. Európska obranná agentúra sa pozve ako pozorovateľ, aby poskytovala svoje názory a odborné znalosti. Prizve sa aj Európska služba pre vonkajšiu činnosť.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 29

Nezávislí odborníci

1. Komisia vymenuje nezávislých expertov, ktorí pomáhajú pri vyhodnocovaní návrhov podľa článku [237] nariadenia o rozpočtových pravidlách. Takisto môže vymenovať nezávislých expertov, aby poskytovali poradenstvo alebo pomáhali pri monitorovaní implementovanej akcie.
2. Nezávislí odborníci sú občanmi Únie, ktorí sú určení a vybraní na základe výziev na vyjadrenie záujmu zaslaných príslušným organizáciám, ako sú ministerstvá obrany a podriadené agentúry, výskumné inštitúcie, univerzity, podnikateľské združenia a podniky zo sektora obrany, a to s cieľom vytvoriť zoznam expertov. Odchyľne od článku [237] nariadenia o rozpočtových pravidlách sa tento zoznam nezverejňuje.
3. Nezávislí experti majú náležitú bezpečnostnú previerku vydanú daným členským štátom.
4. Výboru uvedenému v článku 28 sa každoročne oznamuje zoznam expertov.
5. Nezávislí experti sa vyberajú na základe ich zručností, skúseností a znalostí vhodných na vykonávanie úloh, ktorými sú poverení.

Článok 30

Uplatňovanie pravidiel o utajovaných skutočnostiach

1. V rozsahu tohto nariadenia:
 - a) každý členský štát alebo pridružená krajina zabezpečí, aby jeho vnútroštátne bezpečnostné predpisy poskytovali stupeň ochrany utajovaných skutočností Európskej

únie, ktorý je rovnocenný stupňu, aký poskytujú bezpečnostné predpisy stanovené v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ²¹ a bezpečnostné predpisy Rady stanovené v prílohe k rozhodnutiu 2013/488/EÚ²²;

- b) členské štáty a pridružené krajiny bezodkladne informujú Komisiu o vnútroštátnych bezpečnostných predpisoch uvedených v písmene a);
 - c) fyzické osoby s pobytom a právnické osoby usadené v nepridružených tretích krajinách môžu s utajovanými skutočnosťami EÚ týkajúcimi sa fondu nakladať len vtedy, ak v uvedených krajinách podliehajú bezpečnostným predpisom, ktoré zaisťujú stupeň ochrany, ktorý je prinajmenšom rovnocenný stupňu, aký poskytujú bezpečnostné predpisy Komisie stanovené v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 a bezpečnostné predpisy Rady stanovené v prílohe k rozhodnutiu 2013/488/EÚ. Rovnocennosť bezpečnostných predpisov uplatňovaných v tretej krajine alebo medzinárodnej organizácii sa vymedzí v dohode o bezpečnosti informácií, ktorá zahŕňa aj otázky priemyselnej bezpečnosti, medzi Úniou a danou treťou krajinou alebo medzinárodnou organizáciou, a to v súlade s postupom stanoveným v článku 218 ZFEÚ a so zreteľom na článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ;
 - d) bez toho, aby bol dotknutý článok 13 rozhodnutia 2013/488/EÚ a predpisy, ktorými sa riadi oblasť priemyselnej bezpečnosti a ktoré sú stanovené v rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444, sa fyzickej osobe alebo právnickej osobe, tretej krajine alebo medzinárodnej organizácii môže podľa potreby a na individuálnom základe poskytnúť prístup k utajovaným skutočnostiam Európskej únie, a to podľa povahy a obsahu takýchto skutočností, príjemcovej potreby poznať takéto skutočnosti a stupňa výhodnosti pre Úniu.
- 2. Ak ide o akcie, ktoré zahŕňajú, vyžadujú si a/alebo obsahujú utajované skutočnosti, príslušný financujúci subjekt spresní vo výzve na predkladanie návrhov alebo v súťažných podkladoch opatrenia a požiadavky potrebné na to, aby sa zaisťovala bezpečnosť týchto utajovaných skutočností na požadovanej úrovni.
 - 3. S cieľom uľahčiť výmenu citlivých informácií medzi Komisiou, príjemcami a prípadne členskými štátmi Komisia vytvorí elektronický systém výmeny informácií.

Článok 31

Monitorovanie a podávanie správ

- 1. Ukazovatele, ktoré sú potrebné na účely monitorovania implementácie a posúdenia pokroku, ktorý fond dosiahol pri plnení všeobecných a konkrétnych cieľov stanovených v článku 3, sú uvedené v prílohe.
- 2. S cieľom zabezpečiť účinné posúdenie pokroku, ktorý fond dosiahol pri plnení jeho cieľov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 36 s cieľom zmeniť prílohu na účely preskúmania alebo doplnenia ukazovateľov, ak sa to považuje za potrebné,

²¹ Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53 – 88.

²² Ú. v. EÚ L 274, 15.10.2013, s. 1 – 50.

a na účely doplnenia ustanovení o vytvorení rámca monitorovania a hodnotenia do tohto nariadenia.

3. Komisia pravidelne monitoruje implementáciu fondu a každoročne podáva správu o dosiahnutom pokroku. Na tento účel Komisia zavedie potrebné opatrenia na monitorovanie.
4. Systém podávania správ o dosiahnutých výsledkoch zabezpečí, aby sa údaje na účely monitorovania implementácie fondu a výsledkov zbierali efektívne, účinne a včas. Na tento účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie ukládajú primerané požiadavky na podávanie správ.

Článok 32 *Hodnotenie fondu*

1. Hodnotenia sa vykonávajú v časovom predstihu, aby poskytl informácie pre proces rozhodovania.
2. Priebežné hodnotenie fondu sa vykoná hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o implementácii fondu, najneskôr však štyri roky po začatí implementácie fondu. V správe o priebežnom hodnotení sa najmä uvedie posúdenie riadenia fondu, miery plnenia, výsledky udeľovania podpory pre projekty vrátane zapojenia MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou a stupňa ich cezhraničnej účasti, a finančné prostriedky poskytnuté v súlade s článkom [195] nariadenia o rozpočtových pravidlách do 31. júla 2024. Komisia môže predložiť akékoľvek vhodné zmeny tohto nariadenia.
3. Na konci obdobia implementácie fondu, najneskôr však do štyroch rokov po 31. decembri 2031, Komisia vykoná záverečné hodnotenie fondu. V správe o záverečnom hodnotení sa uvedú výsledky implementácie a, pokiaľ to je z časového hľadiska možné, vplyv fondu. V správe, ktorá vychádza z relevantných konzultácií s členskými štátmi, pridruženými krajinami a hlavnými zainteresovanými stranami, sa posúdi predovšetkým pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3. Takisto sa v nej analyzuje cezhraničná účasť, a to aj účasť MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou, na projektoch implementovaných v rámci fondu, ako aj začlenenie MSP a spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou do globálneho hodnotového reťazca. Hodnotenie takisto obsahuje informácie o krajinách pôvodu príjemcov a podľa možnosti o rozložení vytvorených práv duševného vlastníctva.
4. Komisia oznámi závery týchto hodnotení spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

Článok 33 *Audity*

Audity týkajúce sa použitia príspevku Únie vykonávané osobami alebo subjektmi vrátane tých, ktoré neboli poverené inštitúciami alebo orgánmi Únie, tvoria základ celkového uistenia podľa článku [127] nariadenia o rozpočtových pravidlách. Európsky dvor audítorov preskúmava účty všetkých príjmov a výdavkov Únie podľa článku 287 ZFEÚ.

Článok 34 *Ochrana finančných záujmov Únie*

Ak sa rozhodnutím v zmysle medzinárodnej dohody alebo prostredníctvom akéhokoľvek iného právneho nástroja zapojí do fondu tretia krajina, táto tretia krajina udelí zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskemu dvoru audítorov

nevyhnutné práva a prístup na komplexné vykonávanie ich právomocí. V prípade úradu OLAF takéto práva zahŕňajú právo vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF).

Článok 35

Poskytovanie informácií, komunikácia a zverejňovanie

1. Príjemcovia finančných prostriedkov Únie priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Únie (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
2. V súvislosti s fondom a jeho akciami a výsledkami Komisia vykonáva informačné a komunikačné akcie. Finančné zdroje pridelené fondu zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 3.

HLAVA VDELEGOVANÉ AKTY, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 36

Delegované akty

1. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 31 sa Komisii udeľuje na neurčito od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
2. Delegovanie právomoci uvedené v článku 31 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom uvedený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
3. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 31 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 37

Zrušenie

6. Nariadenie (EÚ) .../.... (Program rozvoja európskeho obranného priemyslu) sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2021.

Článok 38

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie alebo zmenu dotknutých akcií – [prijatých na základe nariadenia o Programe rozvoja európskeho obranného priemyslu] – až do ich ukončenia, ani na prípravnú akciu týkajúcu sa výskumu v oblasti obrany, ktorá sa naďalej uplatňuje na dotknuté akcie až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia fondu možno takisto hradiť náklady na technickú a administratívnu pomoc potrebné na zabezpečenie prechodu z fondu na opatrenia prijaté v rámci jeho predchodcov, [nariadenia o Programe rozvoja európskeho obranného priemyslu], ako aj prípravnej akcie v oblasti obranného výskumu.
3. V prípade potreby sa môžu do rozpočtu po roku 2027 zahrnúť rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 4 ods. 4 s cieľom umožniť riadenie akcií, ktoré sa nedokončia do 31. decembra 2027.

Článok 39
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky (*programové zoskupenie*)
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.5. Trvanie a finančný vplyv
- 1.6. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ
- 2.2. Systémy riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky*
 - 3.2.2. *Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3. *Príspevky od tretích strán*
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond na obdobie 2021 – 2027

1.2. Príslušné oblasti politiky (*programové zoskupenie*)

Bezpečnosť a obrana

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☐ novej akcie

☒ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu²³ v prípade špecializovaného nástroja Európskeho obranného fondu pre aplikovaný výskum v oblasti obrany

☒ predĺženia trvania existujúcej akcie v prípade špecializovaného nástroja Európskeho obranného fondu pre rozvoj obranných kapacít

☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.4. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.4.1. *Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy*

Legislatívny návrh, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond, je založený na článku 173 ZFEÚ (priemysel) a na článku 182 ZFEÚ (výskum). Všeobecným cieľom fondu je zlepšenie konkurencieschopnosti obranného priemyslu.

Nariadením o Európskom obrannom fonde sa Komisii umožní zriadiť program financovania, ktorý sa bude implementovať najmä prostredníctvom grantov poskytovaných na základe každoročných výziev na predkladanie návrhov a v nadväznosti na pracovné programy prijímané prostredníctvom komitologického postupu.

Musí sa pripraviť úplný súbor postupov (finančné, právne, IT, spracovanie citlivých informácií), dokumentov a formulárov, a to v nadväznosti na skúsenosti získané počas implementovania prípravnej akcie týkajúcej sa výskumu v oblasti obrany (2016 – 2018) a Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu (2019 – 2020).

²³

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

- 1.4.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Dôvody na akciu na európskej úrovni (*ex-ante*)

Projekty týkajúce sa výskumu a vývoja v oblasti obrany sa v súčasnosti riadia takmer výlučne na vnútroštátnej úrovni, pričom fázy výskumu a vývoja sú najrizikovejšie. Vzhľadom na nedostatočné vnútroštátne rozpočtové prostriedky sa tieto fázy vo väčšine členských štátov jednoducho nefinancujú, čo vedie k závislosti od hotových výrobkov a od ich poskytovateľov.

Európsky sektor obrany trpí nízkou úrovňou investícií a vyznačuje sa fragmentáciou na jednotlivé štáty, čo vedie k pretrvávajúcej duplicite. Pri pohľade na obranný priemysel v EÚ sa okrem toho odhalia rastúce nedostatky, starnúce technológie a nedostatok nových programov, najmä programov spolupráce. Cezhraničná spolupráca môže pomôcť lepšie dosiahnuť efekt rozsahu znížením duplicity a umožnením vývoja potrebných výrobkov a technológií.

Nedostatočná koordinácia a súdržnosť medzi členskými štátmi je takisto zdrojom konkurenčnej nevýhody európskeho obranného priemyslu vo vzťahu k jeho medzinárodným partnerom, pričom je stále hlavným zdrojom nákladov pre štátny rozpočet a predstavuje významnú prekážku pre vykonávanie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP).

Očakávaný prínos vytvorený Úniou (*ex-post*)

Opatrením na úrovni EÚ sa zabezpečí pridaná hodnota ďalšou podporou spolupráce v oblasti obranného priemyslu prostredníctvom pozitívnych stimulov pre inovácie, a to aj v oblasti technológií s prevratným efektom, pre projekty aplikovaného výskumu v oblasti obrany a pre vývoj výrobkov a technológií obranného priemyslu, ktoré sa vzhľadom na náklady a súvisiace riziká nedajú realizovať na vnútroštátnej úrovni.

Podpora Európskej únie umožní obrannému priemyslu vyčleniť potrebné finančné prostriedky na projekty, ktoré často presahujú možnosti jednotlivých krajín: vzhľadom na povahu týchto projektov a ich náklady je nadnárodná spolupráca nevyhnutná.

Spoločnými technickými špecifikáciami, ktoré sa budú nariadením právne požadovať, sa členské štáty a ich obranný priemysel povedú k spoločným normám, a tým k lepšej a účinnejšej spolupráci.

- 1.4.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Pilotná akcia a prípravná akcia týkajúca sa obrany v prípade okna pre aplikovaný výskum v oblasti obrany a Program rozvoja európskeho obranného priemyslu v prípade špecializované nástroje pre rozvoj kapacít sú programy, ktoré sú podobné navrhovaným opatreniam: skúsenosti získané z týchto programov, najmä pokiaľ ide o spôsob riadenia, sa používajú na vymedzenie mechanizmu riadenia a následných opatrení v rámci Európskeho obranného fondu.

- 1.4.4. *Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Vynaloží sa úsilie na dosiahnutie synergií s inými programami v oblasti výskumu a inovácií, ktoré implementujú iné riaditeľstvá Európskej komisie:

– v projektoch, ktoré sa majú financovať prostredníctvom Európskeho obranného fondu, by sa mohli využiť výsledky projektov civilného výskumu alebo výskumu s dvojakým použitím financované v rámci programu Európsky horizont, napríklad v oblasti leteckej a vodnej dopravy.

– recipročný účinok sa očakáva aj v prípadoch, keď projekty financované z programu Európsky horizont môžu využiť výsledky projektov podporovaných z Európskeho obranného fondu: zohľadňuje to skúsenosti USA s Agentúrou pre pokročilé výskumné projekty v oblasti obrany (DARPA), z ktorých vyplýva, že výsledky projektov v oblasti obrany prinášajú prospech civilnému sektoru. Európsky obranný fond môže mať okrem iného vplyv na oblasť dopravy, komunikácií a energetiky.

Dôležité je zabezpečiť, aby boli programy v oblasti výskumu a vývoja a v oblasti inovácií vhodne koordinované, a to s cieľom maximalizovať synergie a návratnosť investícií, pričom koordináciou sa zabezpečí účinná spolupráca.

Trvanie a finančný vplyv

☒ obmedzené trvanie

☒ v platnosti od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2027

☒ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2027 a na platobné rozpočtové prostriedky od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2033.

☐ neobmedzené trvanie

Počiatočná fáza implementácie bude trvať od RRRR do RRRR,
a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

Plánovaný spôsob riadenia²⁴

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane jej zamestnancov v delegáciách Únie,

☒ prostredníctvom výkonných agentúr.

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

☐ nepridružené tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,

☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),

☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,

☐ verejnoprávne subjekty,

☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,

☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,

☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

Poznámky

Fond sa implementuje v rámci priameho riadenia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

V závislosti od výsledku budúcej analýzy nákladov a prínosov by sa väčšina rozpočtu mohla plniť prostredníctvom delegovania na výkonnú agentúru²⁵.

²⁴

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky.

Komisia bude v súlade s článkom 29 návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond na obdobie 2021 – 2027, pravidelne monitorovať implementovanie programu a každoročne podávať správy o dosiahnutom pokroku na základe preskúmania finančných činností a posúdenia dosiahnutých výsledkov.

Na základe zhromaždených údajov by Komisia mala mať možnosť predložiť správu o dosiahnutom pokroku v súlade s článkom [38 ods. 3 písm. e) nariadenia č. 966/2012] a s odkazom na osobitné ciele uvedené v článku 3 ods. 2 návrhu nariadenia.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmu vykonávania financovania, spôsobov platieb a stratégie kontrol*

Spôsoby riadenia: Komisia má v úmysle implementovať Európsky obranný fond v rámci priameho riadenia (a to aj prostredníctvom výkonných agentúr ako uprednostňovanej možnosti).

Použitím spôsobu priameho riadenia pre hlavnú časť rozpočtu vyhradeného pre Európsky obranný fond sa objasňujú povinnosti (vykonávanie prostredníctvom povolujuúcich úradníkov), skracuje reťazec realizácie (znižuje čas na poskytnutie grantu a čas na úhradu) a znižujú náklady na vykonávanie (nijaké poplatky za riadenie).

Mechanizmy na vykonávanie financovania: Hlavným nástrojom Európskeho obranného fondu budú granty, a to aj na podporu obstarávania vo fáze pred komerčným využitím iniciovaného členskými štátmi. V prípade prevratných inovácií sa môžu použiť ceny.

– Granty: Výskum v oblasti obrany je vo väčšine členských štátov nedostatočne financovaný alebo jednoducho nie je financovaný vôbec a priemysel má len málo možností na návratnosť investícií do výskumu a vývoja (vnútroštátny trh s jedným odberateľom, znižovanie vnútroštátnych rozpočtov na obranu, nebezpečné vývozné možnosti). Stimuly pre výskum EÚ v oblasti obrany sa musia poskytovať prostredníctvom grantov, ktoré pokrývajú 100 % oprávnených nákladov. Rovnaká logika sa bude spravidla uplatňovať na rozvoj opatrení na základe spolupráce (štúdie, spoločné osvedčovanie atď.) a na podporu obstarávania členských štátov vo fáze pred komerčným využitím, okrem opatrení na vývoj prototypov, kde bude miera spolufinancovania nižšia (prístup zvyšovania, z 20 % na 50 % spolufinancovania).

25

Program by sa mohol (čiastočne) delegovať na výkonnú agentúru na základe výsledku analýzy nákladov a prínosov a súvisiacich rozhodnutí, ktoré sa majú prijať. Súvisiace administratívne rozpočtové prostriedky na implementovanie programu v Komisii a výkonnej agentúre sa príslušne upravujú.

– Ceny sa môžu použiť na podporu prevratných inovácií od rôznych zainteresovaných strán (vysoké školy, MSP, výskumné centrá atď.) s cieľom objaviť nové technológie alebo nové zostavy existujúcich technológií, ktorými sa môže naplňať potreba v oblasti obrany. V tomto ohľade je odhad nákladov zložitý a v porovnaní s grantmi sa ceny javia ako úsporný nástroj (len víťaz berie všetko).

Spôsoby platieb: Pokiaľ to bude možné, rozhodne sa o použití grantov založených na výstupoch vrátane jednotných jednorazových platieb s cieľom znížiť náklady na implementovanie Európskeho obranného fondu:

– očakávané výsledky a zodpovedajúce výstupy (dokumenty) sa stanovujú v dohodách o grante s cieľom začať s uhrádzaním platieb a umožniť zúčtovanie predbežného financovania,

– uspokojivé dosahovanie dohodnutých očakávaných výsledkov bude podmienené odborným posúdením tretími stranami, ktoré vyberie Komisia na základe ich technických vedomostí. Platba sa potom uskutoční na základe správy o posúdení.

Stratégia kontroly

V akciách implementovaných v rámci priameho riadenia bude Komisia podľa možnosti využívať nástroje (obstarávanie, granty, ceny) v prípadoch, keď sa oprávnené náklady odhadujú *ex ante* a uhrádzajú/platia na základe výstupov (správ), ktorými sa preukáže, že očakávané výsledky vymedzené v dohode o grante (technické prílohy) sú splnené. Rozsiahlym využívaním jednorazových platieb a jednotkových nákladov dohodnutých vopred sa chybovosť obmedzí na úroveň menej ako 2 %.

Kvalitatívne posúdenie výstupov v prípade potreby posúdia nezávislí experti, ktorých vyberie Komisia, alebo v osobitných prípadoch (prototypy) projektový manažér vybraný v spolupráci s členskými štátmi (zosúladenie záujmov).

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

V súvislosti s implementovaním Európskeho obranného fondu boli zistené tieto riziká:

Riziko neplnenia harmonogramu: otázka harmonogramu, oneskorenie implementovania.

Toto riziko by sa malo znížiť implementovaním v rámci priameho riadenia, keďže implementovaním prostredníctvom povolujúcich úradníkov (vrátane výkonných agentúr) v porovnaní s implementovaním prostredníctvom delegovaného subjektu sa skracuje čas na poskytnutie grantu a čas na úhradu vynechaním týchto krokov:

- rokovanie, príprava a podpísanie dohody o delegovaní,
- podpísanie ročných dohôd o prevode finančných prostriedkov pred sprístupnením viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov delegovanému subjektu,
- finančné riadenie súvisiacich dohôd o prevode finančných prostriedkov.

Riziko spojené so správou a riziko nepridelenia rozpočtových prostriedkov:

- Nedostatočná spolupráca medzi členskými štátmi počas komitologického procesu.

Toto riziko by sa malo obmedziť praxou, ktorá sa vytvorila v rámci prípravnej akcie a v rámci Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu, kde sú členské štáty interaktívnym spôsobom zapojené už od prípravy pracovných programov.

– Nedostatočná atraktívnosť Európskeho obranného fondu v očiach vnútroštátneho priemyslu, najmä z dôvodu neprimeraného nakladania Komisie s citlivými informáciami alebo neprimeranej byrokracie v spôsoboch implementovania.

Zriadi sa osobitná sieť/osobitný systém na výmenu citlivých informácií a v odôvodnených prípadoch (dôverné informácie, ochrana osobných údajov, priemyselné tajomstvo) sa podľa potreby pozastaví uplatňovanie pravidiel transparentnosti. V procese hodnotenia žiadostí o grant bude Komisia využívať nezávislých expertov, ktorí budú mať primeranú bezpečnostnú previerku vydanú členským štátom. Komisia zabezpečí primeranú rotáciu týchto expertov.

Komisia sa podľa možnosti bude spoliehať na obvyklé účtovné postupy zainteresovaných strán prostredníctvom jednotkových nákladov.

Finančné riziko:

- vysoké náklady na riadenie, najmä v prípade nákladov na kontrolu,
- nízke čerpanie rozpočtu (oneskorenia, nedostatočná atraktívnosť alebo zlé vymedzenie podmienok oprávnenosti),
- vysoká chybovosť z dôvodu neoprávnených nákladov a nedostatočné pochopenie rozpočtových pravidiel EÚ príjemcami alebo delegovanými subjektmi.

Komisia plánuje implementovanie fondu prostredníctvom povoľujúcich úradníkov (vrátane výkonných agentúr) s odborne pripravenými tímami s dostatočným počtom zamestnancov. Tým sa zabezpečujú dobré vedomosti implementačného tímu Európskeho obranného fondu o finančných a zmluvných pravidlách. Budú sa organizovať semináre s cieľom zabezpečiť, aby príjemcovia správne chápali svoje povinnosti týkajúce sa podávania správ a platné rozpočtové pravidlá.

Komisia okrem toho plánuje zjednodušenie pravidiel financovania s nástrojmi založenými na výstupoch [napr. jednotné jednorazové platby na zvýšenie financovania (prototypy)] a s vysokou paušálnou sadzbou v prípade nepriamych nákladov (+/- 25 %). Do dohôd o grante sa vložia jasné a odôvodnené ustanovenia o očakávaných výstupoch, na základe ktorých sa budú vykonávať platby.

Mali by sa tým obmedziť kontroly vstupov (faktúry, časové výkazy) vykonávané *ex post* a tieto kontroly by sa mali sústrediť na výstupy (demonštračné zariadenie, prototyp, správa o osvedčovaní atď.), čím sa znížia náklady na vykonávanie kontrol a chybovosť.

Technické riziká: Ťažkosti v konkrétnych vývojových projektoch (etika, práva duševného vlastníctva), technické prekážky, nízka úroveň výkonnosti z hľadiska výsledkov výskumu a vývoja.

Vo vzorových dohodách o grante sa stanovujú jasné pravidlá týkajúce sa práv duševného vlastníctva v prípade výskumu a v prípade vývoja. Všetky žiadosti o grant pred výberom skontroluje etický výbor (externí experti) s cieľom zabezpečiť, aby činnosti boli v súlade s medzinárodnými dohovormi. Hoci výber vývojových projektov bude založený na primeraných možnostiach výroby (potrebné spolufinancovanie členskými štátmi), výskumné činnosti môžu byť spojené s nedostatočnými alebo slabými výsledkami, preto by sa tu malo akceptovať právo na neúspech.

Riziko ohrozenia dobrej povesti: očakávané ťažkosti s niektorými mimovládnyimi organizáciami, ktoré spochybňujú zdôvodnenie Európskeho obranného fondu a budú spochybňovať jeho implementovanie na všetkých úrovniach.

Komisia plánuje cielené komunikačné činnosti – vrátane využívania služieb krízovej komunikácie – na odôvodnenie existencie a fungovania Európskeho obranného fondu na úrovni Únie.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer náklady na kontroly – hodnota súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Hlavný rozpočet programu bude pod priamym riadením. Na základe skúseností Komisie s riadením grantov sa celkové náklady na kontrolu fondu Komisiou odhadujú na približne 0,1 % súvisiacich riadených finančných prostriedkov.

Pokiaľ ide o očakávanú mieru chybovosti, vo fáze legislatívnych návrhov je cieľom zachovanie miery chybovosti pod hranicou 2 %. Komisia sa domnieva, že vykonávaním programu v rámci priameho riadenia, s odborne pripravenými tímami (skúsení zamestnanci, možno prijatí ako vyslaní národní experti) s dostatočným počtom zamestnancov pôsobiacimi pod záštitou delegovaných povoluujúcich úradníkov, uplatňovaním jasných pravidiel a primeraným využívaním nástrojov založených na výstupoch sa miera chybovosti zachová pod hladinou významnosti na úrovni 2 %.

2.3. **Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam**

Uved'te existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

Na vykonávanie vyšetrovania operácií podporených v rámci tejto iniciatívy je oprávnený Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF).

V dohodách vyplývajúcich z tohto nariadenia vrátane dohôd uzavretých so subjektmi z nepridružených tretích krajín alebo s medzinárodnými organizáciami sa stanovuje dohľad a finančná kontrola, ktoré vykonáva Komisia alebo akýkoľvek zástupca ňou poverený, ako aj audity, ktoré vykonáva Dvor audítorov alebo úrad OLAF, v prípade potreby na mieste. Návštevy na mieste budú vykonávať úradníci Komisie, ktorí majú požadovanú bezpečnostnú previerku.

Riziko podvodov na úkor záujmov daňovníkov sa napokon obmedzí kontrolou zoznamu vybraných projektov členskými štátmi, ako aj účasťou niektorých členských štátov ako spolufinancujúcich subjektov najväčších projektov (zosúladenie záujmov medzi darcami). Nezrovnalosti sa obmedzia sústredením sa na výsledky s nástrojmi založenými na výstupoch.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Okruh viacročného finančného rámca a nové navrhované rozpočtové riadky výdavkov

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo 5 – Bezpečnosť a obrana	DRP/NRP ²⁶	krajín EZVO ²⁷	kandidátskych krajín ²⁸	nepridružených tretích krajín	v zmysle článku [21 ods. 2 písm. b)] nariadenia o rozpočtových pravidlách
	13.02.01 – Rozvoj spôsobilosti	DRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE
	13.02.02 – Výskum v oblasti obrany	DRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE
	13.01.01 – Administratívna podpora	NRP	ÁNO	NIE	NIE	NIE

²⁶ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.
²⁷ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.
²⁸ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	5	Bezpečnosť a obrana
---	----------	----------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
13.02.01 – Rozvoj spôsobilosti	Závazky	(1)	996,515	995,939	995,357	1 095,012	1 294,543	1 494,266	1 993,374		8 865,006
	Platby	(2)	252,448	446,251	583,628	810,579	981,440	1 214,568	1 409,358	3 166,735	8 865,006
13.02.02 – Výskum v oblasti obrany	Závazky	(1)	498,257	497,970	497,679	497,733	597,482	697,324	797,349		4 083,794
	Platby	(2)	123,978	262,396	324,408	389,666	463,085	537,022	613,865	1 369,373	4 083,794
13.01.01 – Administratívna podpora ²⁹	Závazky = Platby	(3)	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277		51,200
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Závazky	= 1 + 3	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 600,000	1 900,000	2 200,000	2 800,000		13 000,000
	Platby	= 2 + 3	381,654	714,738	915,000	1 207,500	1 452,500	1 760,000	2 032,500	4 536,108	13 000,000

²⁹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Ľudské zdroje		5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024		56,014
Ostatné administratívne výdavky		0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439		2,900
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463		58,914

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky v rámci všetkých okruhov viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	1 506,158	1 507,029	1 508,117	1 608,416	1 909,144	2 209,587	2 810,463		13 058,914
	Platby	387,812	721,767	923,117	1 215,916	1 461,644	1 769,587	2 042,963	4 536,108	13 058,914

3.2.2. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca SPOLU								
Ludské zdroje	5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024	56,014
Ostatné administratívne výdavky	0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439	2,900
Medzisúččet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463	58,914

³⁰ Mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU								
Ludské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200
Medzisúččet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200

SPOLU	11,386	13,120	15,081	15,671	17,119	17,997	19,740	110,114
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

³⁰

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.2.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
Ústredie a zastúpenia Komisie	30	35	41	42	46	48	52
Delegácie							
Výskum							
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času: EPPČ) – ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED³¹							
Okruh 7							
Financované z OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	– ústredia	19	21	24	26	28	34
	– delegácie						
Financované z finančného krytia programu 32	– ústredia						
	– delegácie						
Výskum							
Iné (uved'te)							
SPOLU	49	56	65	68	74	78	86

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení. V predchádzajúcej tabuľke sa odhadujú potrebné EPPČ na obdobie budúceho viacročného finančného rámca:

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Úlohy v oblasti politiky a riadenie tímu na vykonávanie grantového programu
Externí zamestnanci	Vykonávanie systémov na financovanie grantov.

³¹ ZZ = zmluvný zamestnanec, MZ = miestny zamestnanec, VNE = vyslaný národný expert, DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec, PED = pomocný expert v delegácii.

³² Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

☐ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

☒ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Uveďte spolufinancujúci subjekt	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Odhadovaný vplyv na príjmy

☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

☒ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

☐ vplyv na vlastné zdroje

☐ vplyv na iné príjmy

uved'te, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov: riadok	Vplyv návrhu/iniciatívy ³³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článok	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

—

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

—

³³ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.